

31/2/23

వ్రతి దిన ము వ్రక టిం వ ర బ దు ను

Post Box No. 212.

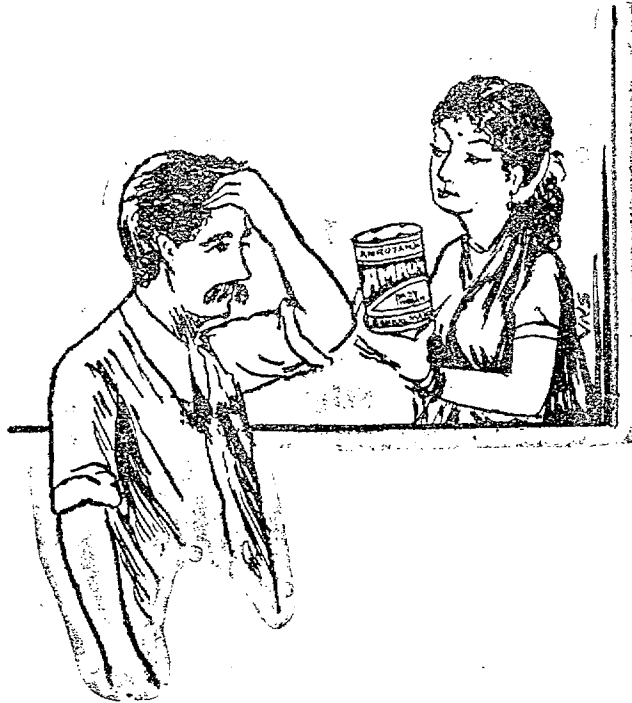
Telephone No. 2544.

కంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 8-వ తేది శుక్ర వారము } No. 260
Vol. 16 } శ్రీ విభవసాహ సంతకృత పుష్పహాస బహుళ చతుర్థి } సంచిక ౨౬౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
పేలకుపేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెఱుకల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
పలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

[ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
శక

109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

క్విలన్ బ్యాంక్ : లిమిటెడ్.

10

హెడ్ ఆఫీసు : క్వీలన్.

ప్రాంతాలు:—కాజుంకులం, తిరువనంతపురం, ఎర్నాకులం, కొచ్చి,
165. బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆమోదింపబడిన సెక్యూరిటీలమీద, బ్యాంకింగు అప్పలినిచ్చెదరు. డిపా
జిట్లను తీసుకొనెదరు. బంగారు వస్తువులమీద రు 10 మొదలు పైగా అడ్వాన్సు
మొత్తములు యియ్యబడును. వడ్డీ తక్కువగానే యిండును. సేవింగ్స్ బాంకి
డిపాజిట్లమీద నూటికి రు 5/- చొ వడ్డీ యివ్వబడును.

C. P. MATTHEN,
Managing Director.

శ్రీలక్ష్మీ శిల్ప-ఫేక్టరీ

వెదాపురము

శ్రీలక్ష్మీ

వెదాపురములో శిల్పవస్తువులను తయారుచేయు ఫేక్టరీ మాదితప్ప ఇతరులకు ఫేక్టరీలేనే లేదను విషయము మన ఆంధ్రులకందటకును తెలిసిన నంగతియే, మాయొద్ద అందటకును పనికివచ్చు శిల్ప వస్తువులు అన్నిరంగులలోను సాదా అంచులు, సాదా కమ్ములు, జరీ అంచులు, జరీ కమ్ములుతో సిద్ధముగానున్నవి. మా సరకులు ఇండియాలో అన్నిచోట్లను దొరకును. మా సరకులకు మా శ్రేణుమార్కు ఉండితిరును. మా శ్రేణుమార్కులు లేని బట్టలు అనగా వస్తువులు మావికావని తెలియవలెను. కావలసినవారికి స్వాంతులు ఉచితముగా పంపబడును.

ముప్పన సోమరాజు అండ్ వీర్రాజు,

ప్రాప్తైరు: శ్రీలక్ష్మీ శిల్ప-ఫేక్టరీ

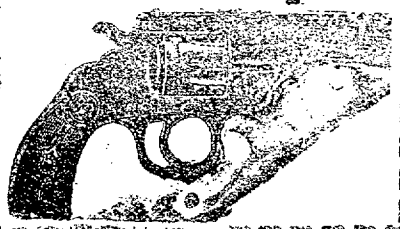
8858

టెలిగ్రాఫ్ అడ్రసు,
“శిల్పగుమ్మ”

వెదాపురము

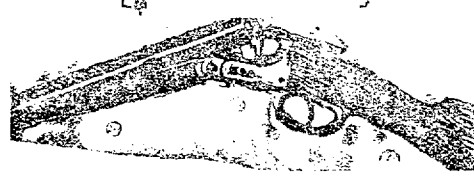
మొకు ఇది జింసరం

కోఆర్డెట్ జింసరం కాశ్యేతముగ మొలకగుండ చేయబడు. బుడ్డి రు. 8. ఈనెల తిథిరు వచ్చు రు. 2-0-0 మాత్రం. —సంస్కృతాంశం, కాశ్యేతముగ మొలకగుండ

ధ ర లు
సరసము.

క్యాటలాగు
ఉచితము.

కాశ్యేతముగ మొలకగుండ చేయబడు. బుడ్డి రు. 8. ఈనెల తిథిరు వచ్చు రు. 2-0-0 మాత్రం. —సంస్కృతాంశం, కాశ్యేతముగ మొలకగుండ

3814

అప్పాపురంపాడెట్ట రైతుల సభ

ప్రాధానరు రంగనాయకులు (అధ్యక్షుడు)

ఈ సభను కొమ్మూరులో జనవరినెల 20 తేదీన జరిగిన పువ్వమాన మని శ్రీ కొన వేంకటాచార్యశాస్త్రి ప్రకటించిరి. అది సమీపమున ముదానునండి కొమ్మూరునకు 20 కేదీనవలెగా, అచ్చట మీటింగే జరిగినది. అటుల జరిగినది తర్వాత ఈ ప్రకటనకేదో తెలియదు. ౨౨ నీ తేదీన 10 వ తేదీన వరకసభ జరిగినది తెలియజేయుచు, ప్రజాసేవాలిలాసి యగు మన్నియులు శ్రీ ఆంజనేయశాస్త్రి పంతులుగారి ద్వారా తమ పంపించిన పువ్వమాన కాన సభ తప్ప జరిగినదియని జయ శ్రవణముగా రైతులకొక సందేశము పంతులుగారి ద్వారా నియమముగా జూచును.

గుంటూరు తాలూకా రైతుల ద్వితీయ వార్షికోత్సవ సందర్భమున తెలియజేయు గుంటూరు జిల్లాలోను మూడు నెలల మా గాడి పంట్ల (కిందక 4) వల యకరముల భూమిని తీసుకొని వచ్చుటకు గాను ప్రభుత్వమునా రిక్కుడు సైన్సు లు స్టాఫ్ ను కాంక్ష ను చేయజేసారు. ప్రభుత్వమునా రిక్కుడు కార్యమును చేయించుటకు గుంటూరు తాలూకా రైతుసభలు చాల ధనము వ్యయపరచి క్రిందటి రెండువత్సరముల నుండి కృషి చేసియున్నది. ఈవయమునందు, అప్పాపురపు ప్రాంతముల గ్రామముల కకరములను సేను వెల్లి, రైతులం దాండ్లను కల్పించ బ్రయత్నించి, మొత్తపు 40,000 యకరములకు నీటిసరికి కల్పించబ్రయత్నించి యుంటి, కాని, వచ్చేమాసమునందు మాత్రము బడ్జెటులో ఈ యిక్కిలైన వయము సైన్సులను స్టాఫ్ ను కాంక్షి కాన్సి లులో విచారణ జరుగును. అప్పుడు అప్పాపురపు గుంటూరు తాలూకా రైతుల తమతనినీయు వ్యారా కాన్సిలులో యే యాటంకుముల రాకందామాత్రము చేయించుకొన వలయును. శ్రీ ఆంజనేయశాస్త్రి పంతులుగారి తప్పక సహాయచేసెదమని చెప్పెవారు. విగతకాన్సిలర్లను కూడ సదుగహోపుచున్నారు.

ఇప్పుడు మాఖ్యమైనవియము మద్రాసు కాననసభలో సైన్సులను స్టాఫ్ ను వలయుధనము కాంక్ష ను చేయించుకొనట కాక, అప్పాపురము ప్రాంతపు రైతులం దైకవత్సవేర్వరచి, వారినందరి నొక్కవారికి తీసుకొనివచ్చుటయొక్కది. ఇదివరలో వత్సండు సందర్భములక్రిత మేర్పాటుచేసిన స్క్రీము ప్రకారమైనచో, క్రొత్తకాల్య, కాకుమానుగ్రామమునకు వడమిటివైపుగా వచ్చి, నల్లమడవాగులోమాత్రమువడును. అందువలన, కొండపాటూరు, చెరువూరు గ్రామముల కంతగా యీ స్క్రీ మువక రించదు. వైగా, కాకుమానురైతుల, నిలువయును మెట్టభూములు కొంతవరకు కాలువక్రింద పడుటయేకాక, ముగగుభాభవనన వ్యవధును, వైగా కాటూరు, కొమ్మూరురైతుల భూముల కాలువ కందుబాటులో నుండవలెను. అందువలన, చాలమంది రైతు లీ ప్రాంతపునకు విడుదలయెల్లారు.

దీనికి కరణం చిన్నయ్యలాడె వీరభద్రయ్య వగైరాలు మొరక గ్రాంత్యముల భూములలోగా కాకుమాను పడమటి భూముల సభ్యుల కాలువను దీసుకొనివచ్చి, నల్లమడవాగుమీద అక్కిడెట్టకట్టి కొండపాటూరుకు చెరువూరుకు కాలువ తీసికొని వెళ్లినచో రైతుల కల్పించుటలక పొచ్చుమంది రైతులకు లాభముకల్గునని చెప్పుచున్నారు. కొందరు రైతులు మూడునెలలు పంట లాభములేదని తెలంచుచున్నను, వారినుండి ప్రాంతపు యభిమానులు భయపడ నక్కరలేదు.

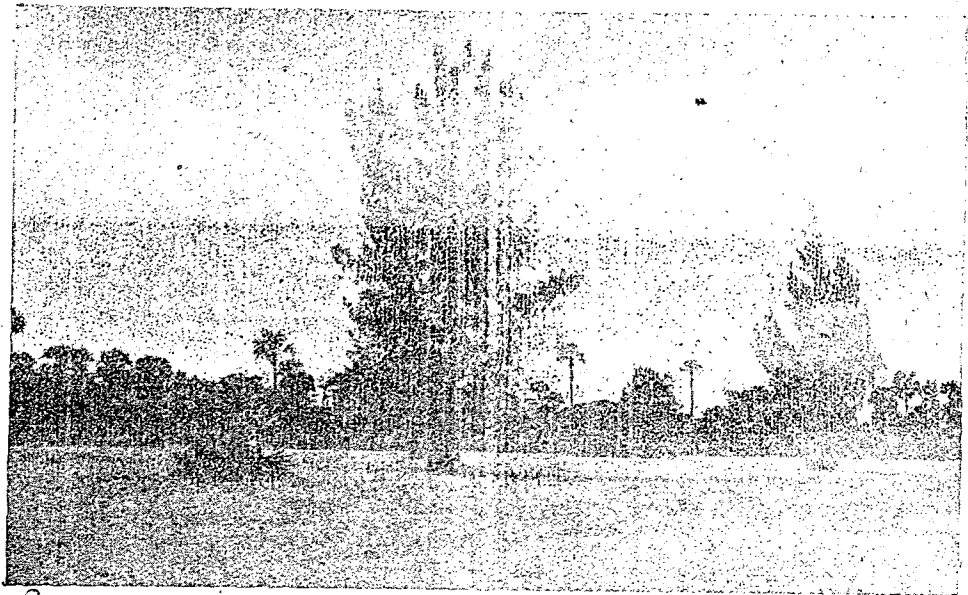
మరొక ప్రసాజులు, మారైతుల సంఘకార్యదర్శిగారు శ్రీ కరణం చిన్నయ్యగారు మాట్టెచున్నారు. గుంటూరు తాలూకా రైతులకుగాన, కృష్ణనంది, క్రొత్తకాల్యను, ఉండవల్లి, కొండపాటూరుగా సభ్యులనువరకు తీసి, దానికుండు రెండు ప్రాంతి కాల్యలద్వారా 25,000 యకరముల భూమిని సాగుచేయించుటగాను మా యంజనీయర్లు స్క్రీమును తెయరచేసిరి. మా ప్రాంతి కాల్యలకదానినీ, సరాసరి అప్పాపురమునకు తీసుకొని వచ్చుచో, ఆ ఉండవల్లి పై రైల్వే దానులక్రిందనుండు మొత్తము అయకట్ట 45,000 యకరములేకాన, నీటి సమైక్య పూర్తిగా యుండుటయే, హైలెవెల్ మిదుగా కాల్యలతీసి, కాటూరు, కొమ్మూరు, చెరువూరు, కొండపాటూరు రైతుల భూములను పొచ్చు సులభముగా మాగాడిక్రిందకు మార్చవచ్చునని వీరభద్రయ్యగారు. అప్పాపురపు ప్రాంతపు రైతుల సభ యీ మూడు కమయముల బాగుగా విచారించులెను. సభకు పోలేనందులకు విచారించుచున్నారు. సభ జయశ్రవణముగా జరుగునాక!

MAHATMA GANDHI ASTROLOGER

SEND YOUR HOROSCOPE OR THE time of letter writing. Answers for 5 questions about futurity Re. 1 Each extra question As. 4. Annual Reading (monthly detail). Rs. 2. For businessmen (weekly detail). One year Rs. 10. V. P. charges As. 4. The "Abdhira Patrika" (Telugu daily) writes thus:—We acknowledge with satisfaction the efficiency of the Jothida sastra of this Person, V. K. SATAGOPACHARIAR, Tiruttan-Madras Presidency. 2598

ఆవడి ఆరోగ్య శ మము

చెన్న పట్టణమునకు సమీపమున ఆరోగ్యవద్ధతులనుసరించి చికిత్సచేయుటకు చక్కని ఆశ్రమము

నూరధుగులయెత్తును, చక్కనినీడలును, పచ్చనిబయళ్లును, నిర్మలమైననీరును, ఇసుకవేలయును గల్గి వసప్రదేశమైనను నివాసయోగ్యమై ఋష్యాశ్రమముబోలు సీప్రదేశము మిక్కిలి ఆరోగ్యవంతమై యున్నదని డాక్టరు ముత్తు మొదలగు ప్రకృతిశాస్త్రవేత్తలు హెచ్చుగా కొనియాడియున్నారు. డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ., ఎ. బి., సి. ఎ. భిషగత్తు, మేనేజింగు డైరెక్టరు. 19, హోసురోడు, మదరాసు అని వ్రాయవలెను.

విశ్వవిద్యాలయములు

ప్రతి విశ్వవిద్యాలయములో ఆర్యులొక్కరిన్నియు యుండవలెననిగాని రాష్ట్రమున కంతకును ఒకే విశ్వవిద్యాలయముండవలెననిగాని యభిప్రాయపడుట కుదరాకబాటు. విద్యాధిక్యతకు ప్రసిద్ధి కెక్కిన ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములను జర్మనీదేశమును దీనికి నిదర్శనములు. ఈ విషయమును గ్రహించినవారు ప్రస్తుతమున మనశాసనములను కలవరకెట్లు చున్న ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయసావనసమన్వయ శుభముగ పరిష్కరించుకొనగలరు. ప్రాతిపదికలను, విద్యావిధానమును వదలలేక తమతమ పట్టణములయందు తమకల దురభిమానము నుపెట్టుచుకొనుచు పడలను హాస్యాస్పదు లగుచున్నారు.

జర్మనీయందుండు విశ్వవిద్యాలయములన్నిటిలో, ఉపాధ్యాయులును, విద్యార్థులును, తమయజ్ఞమువచ్చినచోట విద్య చేయుటకును, నేర్చుకొనుటకును సంపూర్ణాధికారము కలిగియున్నారు. ఉపాధ్యాయుడు తన కుదితమని తోచినదెవని ఉపాధ్యక్షులకు కాజింపుచుండవచ్చును. విద్యార్థి తనకవసరమనితోచిన వానినే వివచియును. ఇతడు తనకిష్టమైన విశ్వవిద్యాలయమును, ఉపాధ్యక్షులనును, పరీక్షకుని కూడ యేదొకనుటకు సామర్థ్యము కలిగియుండును. ఎన్నిసార్లైనను, విశ్వవిద్యాలయములను తన మార్పుకొనుచుండవచ్చును. ప్రతి జర్మన్ విశ్వవిద్యాలయములో, అన్నికాస్త్రములు కలపబడవు. మాయాగా వైద్యకాస్త్రము, న్యాయకాస్త్రము, వేదాంతము, మతము-యీశాసనము మాఖ్యముగా నేర్పబడుచుండును. వేదాంతమును దానిలో భావము, చరిత్రము, కొన్నిభౌతికకాస్త్రములు కూడ చేరియుండును. ఇంజనీరింగు, ఆర్థికకాస్త్రము, వాణిజ్యము, వ్యవసాయము, కారీకకాస్త్రము మొదలగువానికి ప్రత్యేకముగ ఉన్నతపాఠశాల లేర్పడియున్నది. దెర్లనుగరములో ఒక విశ్వవిద్యాలయముగాక, యెట్టి యన్నతపాఠశాలలు యెవనిది కలవు. వీనిలో ఇంజనీరింగు ప్రామాణ్య ప్రధాన స్థానము నాక్రమించును. జర్మనీదేశములో 28 విశ్వవిద్యాలయములు, 11 ఇంజనీరింగు ప్రామాణ్యము కలవు. మొత్తపు విద్యార్థులలో శాల్స వలెంతు యంజనీరింగు నేర్చుకొనుచున్నారు. జర్మనీదేశ మంతటిలో 48 ప్రామాణ్య అనగా యెట్టి ఉన్నతపాఠశాలలన్నవి. విశ్వవిద్యాలయములలోను యీ యెన్నతపాఠశాలలలోను కంపి నువారు లక్షమందికంటె పైననే విద్యార్థులు కలరు.

ఈపాఠశాలలలో, నాలుగు లేక అయిదు సంవత్సరముల విద్యాభ్యాసము చేయవలెను. వైద్యకాస్త్రములో మాత్రము అనవసరకృతములు విద్యవర్జ్యమివ్వవలెను. అటలేకబాట దూకాస్త్రములను వదువు విద్యార్థులందరూ రెండు సంవత్సరములు ప్రాక్టికల్ కోర్సులో నున్నగాని, వీనికి ఉద్యోగములు లభించవు. ఈవిశ్వవిద్యాలయములలో దీగ్రీలు పుచ్చుకొన్నవా

రుకూడ సర్కారువారి యాదోగములకు, గవర్నమెంటువారి పరీక్షలకు ప్రత్యేకముగా పూర్ణగుణపరును. ఇంజనీర్లకు డాక్టర్లకు యివి తప్పకేతవృత్తి.

వై విషయములనుబట్టి లేలనదేమనగా మొదట ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టమునుబట్టి యేర్పడినకేంద్రములు వ్యా యమైవే యనియు, దెజవాడ మొదలగు పట్టణములనుకూడ కేంద్రములను చేయించుచుగా, సామ్య కేంద్రములొంది, వీని న్నీటిని విశ్వవిద్యాలయములకు నూర్చుచున్నది. ఈ యాదర్శమునే మనచూచుకొని, మన కావనసభ్యులు యీ చట్టమును స్వాగతుచేసిరి. దెజవాడనుకూడ కేంద్రముగ చేర్చవలెనని యీ కేంద్రముల కెట్టి యవకాశములేమండ నుండెడిది. అక్కడ కళాశాల లేనంతమాత్రమున, కార్యస్థానమునైనను కెట్టనచ్చును. ఇప్పుడైనను, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలవారిచ్చు ప్రవృత్తుతో కళాశాల కెట్టింది, దెజవాడ నొక కేంద్రముగ చేయవచ్చును. కట్టుకేసినను, చేయకపోయినను ఒక కేంద్రములో అన్ని ఆర్యులొక్కరు కెట్టనలెనట ఆనాలోవిశిష్ట లేలవు. ఆర్యులొక్కరిన్ని యుమాత్రమే కళాశాలలేని దెజవాడలో సంవత్సరములకంటె అవ్యక్తపు చని ముయ్యెట్టి తదు. ఒక్కొక్క కళాశాలకు కొన్ని ఆర్యులొక్కరును, ఒకదానికొకటి సంబంధించి సంవత్సర కలుపుచుండుటవలన ఆట్టి విద్యార్థులందరికిని లాభము కలుగను.

జర్మనీలో విద్యావద్ధతులకట్టి ఇంజనీర్లును, డాక్టర్లును, గవర్నమెంటు దీగ్రీలను పుచ్చుకొనకుట యే ప్రయోజనము ఉన్నదనుకూడ చేయవలెను. ఇతర ఇంజనీరింగువారికి ప్రామాణ్యమైనవిషయమును నేర్చు బందరు ఆంధ్రవాతీయ కళాశాలవారు ప్రసంగములను గమనించినయెడల విడివిడి జ్ఞానమున్న సావనతభాగమును వదిలివేసి, తమ శ్రయత్నములన్నియు ఇంజనీరింగు, చిత్రలేఖనములమీద కేంద్రీకరింపజేసిన బాగుగనుండునని తోచదా? ఏ యీ వ్యర్థపు జగడములు? ఇంజనీరింగు కాకును జయశ్రవణముగ కొనసాగించి విద్యార్థులకు దీగ్రీలు నిప్పించును. ఈ యెన్నతపాఠశాలలను యాభాషలో యే విశ్వవిద్యాలయములకైనను అనబడుచుగా సంయుగా నుడు. గవర్నమెంటులో యెట్లసంబంధములేక వర్తమాన్య తృప్తియు నడుగించు యే విశ్వవిద్యాలయమైనను సామెం దీ సమైక్యము దానికే దీని విశాఖలు చేయవలెను. యే యెన్నతపాఠశాలకు వచ్చుకొనిన విద్యార్థులయే మరల ఇంజనీరింగు సమూహములో చేర్చుకొని, గవర్నమెంటువారు దీగ్రీలను పుచ్చును. అప్పుడు యెన్నతపాఠశాలకు విద్యార్థులు వచ్చుచుండుట వలన విద్యార్థులందరికిని లాభము కలుగను. విద్యకుబాటలు వలన వీడు తీసుకొని విద్యార్థులందరికిని విద్యకుబాటలు వలన వీడు తీసుకొని విద్యార్థులందరికిని లాభము కలుగను.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

వృత్తాంతలేఖలు

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

హిందూ కాలేజీ వర్తంతి

ఫిబ్రవరి 5 :—హిందూ కాలేజీ వర్తంతి యీ నెల 16-వ తేదీన కాలేజీ భవనములో జరుగబడును.

15-వ తేదీన కాలేజీలోని తరగతి విద్యార్థులకు బహుమతు లొసఁబడును. ఆ సందర్భమున శ్రీయోగ దాక్షర శర్మగారి రామకృష్ణరావు వంతులుగారు అధ్యక్షతవహించుదురు.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల పూర్వవిద్యార్థి సంఘసమావేశము యీ నెల 17 వ తేదీన కళాశాలాగ్రముందు జరుగబడును. ఆ సందర్భమున శ్రీ దేశిభారత కాశీనాథుని శాస్త్రవేత్త రావు వంతులుగారిచే వివిధవిద్యాయామములందును వక్తృత్వ వర్తించుదును గెలుపొందిన విద్యార్థులకు బహుమతులు లిప్పించబడును.

లేడీసు రిక్రియేషన్ క్లబ్బు

బందరు లేడీస్ రిక్రియేషన్ క్లబ్బు "భవన నిధికి" శ్రీమిర్జాపూరు రాజాగారు రు 7000 విరాళమునీయ వాగ్దాన మొనర్చినట్లు తెలియుచున్నది.

భవనము చాలవరకు పూర్తి అయినది.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

నెల్లూరు మూలపేటలో "లియోనాఫీకల్" హాలులో 8 తేదీ సాయంత్రము జనరాజదాసగారి భార్య గంభీర పర్యాయము నొసంగినది.

నాటి సాయంత్రము 4 గంటలకు అధ్యక్షులవారి విధిలో నున్న గవర్న మెంటు బ్రహ్మసేన పాఠశాలలో గూడ నుపన్యసించినది.

వచ్చే నెలముఖము లిమిటెడ్

శ్రీయంత్ర వాణిజ్యాలకు సరసింగరావు బి.ఎ., బి.యల్. (ఫండు కార్యదర్శి) శ్రీయంత్ర గంధకోట పంచేప రావు బి.ఎ.బి.యల్. (ఫండు డైరెక్టరు) గార్ల కంప్లెయింటు అట్టిలలో చెప్పిన ప్రకారం ము||రా||శ్రీ|| కనువర్తి సారాయణయ్యగారి నడక గర్భితమైనదిగా వున్నదట. అందులకై శ్రీయంత్ర కనువర్తి సారాయణయ్యగారిని తమ డైరెక్టరు వదలికి తరలించి రాజీనామా యివ్వవలసినదిగా ఫండు చందా వార్డు కోరినారు. అట్లు చేయనిచో డైరెక్టరు వదలినుండి తొలగించబడుదు రని తీర్మానించినారు.

వై విషయములో శ్రీయంత్ర కనువర్తి సారాయణయ్యగారు మనస్సు కోర్టులో మిటింగు జరుగగూడదని యింజంక్షన్ కోరగా, తాత్కాలికముగా నొసంగి తరువాత కర్టు వరచిరి. అందుపై జిల్లా జడ్జిగారియెడల శ్రీయంత్ర సారాయణయ్యగారు ఆపీలు చేయగా విచారించి యింజంక్షన్ ఓసంగగూడ దనియు చెప్పుచు ఆపీలు త్రోసేసినది.

కైకలూరు తాలూకా

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఇరిగేషన్ కాన్ఫరెన్సు

ప్రతిసారిని మామూలుగా జరుగుచున్న ఇరిగేషన్ కాన్ఫరెన్సు 22-2-29 తేదీ శుక్రవారము వరకు 11 గంటలకు కైకలూరు తాలూకా ఆఫీసులో శ్రీకృష్ణ యాస్పర్క డివిజన్ ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీరువారిచే ప్రారంభింపబడు నని తెలియుచున్నది. ఆసమయమున తాలూకాకు సంబంధించిన ఇరిగేషను ప్రయోగేటి విషయములు ఉపపాదించి చర్చించుటలో అవకాశమును పన్నినియోగవర్తనలయు నని తాలూకా రైతులను హెచ్చరింపడమైనది.

తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

ఈ తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు 11-2-29 తేదీ సోమవారము ఉదయము 7గంటలవరకు 11 గంటలవరకు, మధ్యాహ్నము 12 గంటల వరకు జరుగును. సాయంత్రము 6 గంటల వరకు జరుగును.

తరుణముమించి పోవకమునుకు మీరల పెండ్లులకు గురించి తగుతద్ద వహించును.

పెండ్లులకు దుష్టనతో పూడినయ్యనంటివరకు జరిగినవకును పెండ్లులకు చెడిపోవుటకు అవకాశవ్యధక యిచ్చగించువును.

కామినియా ఆయుర్

ని శేటి నందియే కాదంటారంటిందును.

లెల పెండ్లులకు బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

పెండ్లులకు కాంతిహాసముగాను, విత్తిపోవు. తిరుగుగానుండటముండి రుచించి కట్టుకుచ్చునలే, తుమ్మెద కళ్ళులనలే నిగనిగలాడెందును. ఈమలభిషద్ధిని నేటి వరదీయవును. వివాహముకలెంత కర్మలలో అందముగా జేరుననో, తలకు నల్లదనమును గలిగించునో గనుసించును. కామినియా ఆయుర్ వివాహములకు పెట్టు బిడ్డి కృతగంధకేయనో నుర్తించును. ప్రతివట్టాములలోను, కట్టెలలోను, మూకావాడలందరినద్ద, కరిమకడవ్యము అమ్మకారలందరినద్దను నొనరును. వివాహి వర్తనములంద్ద కొడునవ్యును, కామినియా ఆయుర్ అని చూచి పొరికొనును.

కీసా 1-2 నెల రు 1-3-0 పోస్టేజ్ 0-6-0 (కర్నూలు, నీలం 2-3 రు 2-10-0 పోస్టేజ్ 0-6-12-0)

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్)

కొనుట మరువకుడు.

జూడునుపుకవిదగాని, చేయి ననుకవిదగాని రెండూను చుక్కల అటోధిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే సిక్కిలి నువోవారమైనట్టి నుల్లె, డైరీపువ్వుల వరిమకములను, నెయ్యి వట్టానవ్వును, పెండ్లినదుయములందు అందుపులందరిని సంతోషపరుచుటకు, అటోధిల్ బహారు తత్వ చుక్కయు కావరాదు. నేటి ఓకనీసానుకొని, కాని అడ్డుతవరిమకము అనుభవించువును.

1 కొన్న ఓటోధిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/2 " "	" 1-4-0
1 బ్రాను " "	" 0-12-0

నమూనా నీనారెండగల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.

నువానన కార్డు 1-3 అలా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, జమ్నామగేదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2

120

పెంట్రిల్ బ్యాంకు కార్యదర్శియగు శ్రీయంత్ర బోక్సుల రావం

దగ్గిరావువంతులుగారు సహకారసంఘములకు వ్యవహారించు పంచాయితీదార్డుకు సభ్యులకు సహకార ఉద్యమవిషయమై సరియగు జ్ఞానము కలగచేయకపోవుటవలన కలగుచున్న అనర్థములను, సహకారసంఘ వ్యాపారములలో కలగుచున్న లోటుపాటులను చిటిచి తొలగించు మార్గములను సహకార ఉద్యమము కల్గ జలకు సరియగు పు పయోగము కలగజేయుటకు ఉద్యమాభిమానులు కావించవలసిన ప్రయత్నములు మొదలగు విషయములను నిపులముగా బోధించి సభ్యులకు ఉద్యమమువట్ల సానుభూతిని కలగజేసిరి. శ్రీయంత్ర ఆగం ది వెంకటేశ్వరప్రసాదు మేజిక్ లాంతరు ప్రదర్శనమువ్వారా సహకార సంఘములవలన కలగు లాభములను సాంఘిక పువయోగములను మొదలగు విషయములను ప్రదర్శించి బోధించిరి. శ్రీయంత్ర చక్రవర్తుల వెంట్రావుగారు సమావేశమున గ్రూప్ ఫోటోలను తీసిరి. సమావేశమునకు వచ్చిన సభ్యులకు పులికభోజనాదివసతులను ఏర్పాటుచేసిరి. కో-ఆపరేటువు డిపార్టుమెంటు పువ్యోగములను సమావేశములకు విచ్చేసి తగుప్రబోధన కలగచేయవలసినదని ఆహ్వానించిన నూ డిపార్టుమెంటు పువ్యోగముల ఎవ్వకు వచ్చియుండలేదు. యిట్లు సమావేశములకు డిపార్టుమెంటు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్లుగారు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లుగారు వచ్చియుండి సచో డిపార్టుమెంటు పువ్యోగములకు పువ్యోగకర సహకారులకు పరస్పర సానుభూతి ఏర్పడి పుద్యమవిద్యమునందు తగు అభివృద్ధి కలగగలదు. డిపార్టుమెంటు పువ్యోగములకు యిన పెన్షన్ల రిపోర్టులతత్వ సంఘములలో స్వయముగా తగుచరిచయము లేకపోవుటవలన చాల అనర్థములు సంభవించుచున్నవి. ఇట్టి సమావేశములు తరచు అన్ని ప్రాంతములలోను జరుగుచుండిన తత్వక సహకార సభ్యులలో నూకనోత్సాహము పురికొల్పి పుద్యమాభివృద్ధికి తోడ్పడగలదు.

నెంట్రిల్ బ్యాంకు కార్యదర్శియగు శ్రీయంత్ర బోక్సుల రావం దగ్గిరావువంతులుగారు సహకారసంఘములకు వ్యవహారించు పంచాయితీదార్డుకు సభ్యులకు సహకార ఉద్యమవిషయమై సరియగు జ్ఞానము కలగచేయకపోవుటవలన కలగుచున్న అనర్థములను, సహకారసంఘ వ్యాపారములలో కలగుచున్న లోటుపాటులను చిటిచి తొలగించు మార్గములను సహకార ఉద్యమము కల్గ జలకు సరియగు పు పయోగము కలగజేయుటకు ఉద్యమాభిమానులు కావించవలసిన ప్రయత్నములు మొదలగు విషయములను నిపులముగా బోధించి సభ్యులకు ఉద్యమమువట్ల సానుభూతిని కలగజేసిరి. శ్రీయంత్ర ఆగం ది వెంకటేశ్వరప్రసాదు మేజిక్ లాంతరు ప్రదర్శనమువ్వారా సహకార సంఘములవలన కలగు లాభములను సాంఘిక పువయోగములను మొదలగు విషయములను ప్రదర్శించి బోధించిరి. శ్రీయంత్ర చక్రవర్తుల వెంట్రావుగారు సమావేశమున గ్రూప్ ఫోటోలను తీసిరి. సమావేశమునకు వచ్చిన సభ్యులకు పులికభోజనాదివసతులను ఏర్పాటుచేసిరి. కో-ఆపరేటువు డిపార్టుమెంటు పువ్యోగములను సమావేశములకు విచ్చేసి తగుప్రబోధన కలగచేయవలసినదని ఆహ్వానించిన నూ డిపార్టుమెంటు పువ్యోగముల ఎవ్వకు వచ్చియుండలేదు. యిట్లు సమావేశములకు డిపార్టుమెంటు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్లుగారు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లుగారు వచ్చియుండి సచో డిపార్టుమెంటు పువ్యోగములకు పువ్యోగకర సహకారులకు పరస్పర సానుభూతి ఏర్పడి పుద్యమవిద్యమునందు తగు అభివృద్ధి కలగగలదు. డిపార్టుమెంటు పువ్యోగములకు యిన పెన్షన్ల రిపోర్టులతత్వ సంఘములలో స్వయముగా తగుచరిచయము లేకపోవుటవలన చాల అనర్థములు సంభవించుచున్నవి. ఇట్టి సమావేశములు తరచు అన్ని ప్రాంతములలోను జరుగుచుండిన తత్వక సహకార సభ్యులలో నూకనోత్సాహము పురికొల్పి పుద్యమాభివృద్ధికి తోడ్పడగలదు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

వగుళ్లకు తెలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికార్డు, అలచేరులు, చరముకారకములను, శీతగాలినివలన పగిలిపీడుకాయలయొ, జలపుట్టుటయొ సంభవించును. ఈ తెలమును రాచిన వగుళ్లు మని జలపోయి మంచినవ్వము కాగలదు. వగుళ్లనొప్పియునయ్యును. స్వల్పక్రయము. అమ్మతాంబవం డిపోబొంబాయి లేక మదరాసు.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

సాంబమూర్తిగారి నిర్బంధము

బెజవాడ, 7-2-29:—శ్రీయత బులుకు సాంబమూర్తిగారు నేటి తెల్లవారమున రిక్త గంటలకు పతీయతులై కాకినాడకు మెయిలుమీద పెట్టెలపై స్టేషన్ ప్లాటుఫారము మీద నుండగ బెజవాడ సర్కిల్ పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుగారిచే అరెస్టుచేయబడిరి. కాకినాడ పోలీసు డబు ఇన్ స్పెక్టరుగారు యందుకై ఇచటికి వచ్చియుండిరి. ఎందుకు అరెస్టుకాబడినది యు తెలియదు. వారంటు చూపబడలేదు. 1౦8 నెక్సుక్రింద నని యూహ. ఇప్పుడు మధ్యాహ్నం 1 గంటయైనది. ఇంతవరకు ఎవరీ విచారణజరుగునది తెలియదు. కృష్ణజిల్లా కలెక్టరుగారిచట మకాంబేసిగారు. నేటి యందయమన కీసరవంటెన కట్టు చోటికి వెళ్లిరి. వారు వచ్చినప్పటికీ, వారి యంత్రపుటల నను సరించి మిగిలిన వ్యవహారము జరుగునని అనుకొనుచున్నార.

అరెస్టువాడై వెంటనే కట్టణమంతయు తెలిసెను. కాంగ్రెసువారు అనేకులుచేరిరి. పట్టణమందనున్న శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని వాగ్దేవరాయ పంతులుగారికూడ విచ్చేసిరి. సాంబమూర్తిగారు చిరునవ్వుతోనుండిరి. జెయిలు చక్కని సాధనకు అనువుగ నుండుననిరి. తమ యన్నమును తాము బంతుకొనెద మనిరి.

సాంబమూర్తిగారి సందేశము

సాంబమూర్తిగారు నిర్బంధితులైన పిమ్మట నీక్రింది సందేశము నొసగిరి:—

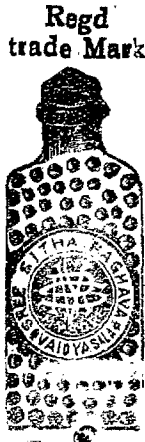
నైమనుసంఘ బహిష్కరణము మద్రాసునందు జయ క్రమంగ జరపవలెనని. నైమనుసంఘము మద్రాసు నున్నాడు మద్రాసులో సంపూర్ణముగ పాతకాలమును జరపవలెను. శ్రమకర్మమునా రెట్టినిశేషపుటు త్రైపులను గావించినను వానిని ఉల్లంఘించవలెను. మద్రాసు రాజధానిలో ననేకజిల్లాలనుండి నైమనుసంఘము మద్రాసులో సాత్వమును గైకొనును గావున ప్రతిజిల్లానుండియు దేశాభిమానులు మద్రాసున కేగి బహిష్కరణము సంపూర్ణముగ జేయుటకు మద్రాసు పౌరులకు తోడ్పడవలెను. ఇతివరకు సాత్వమునగదలచుకొనినవారు శ్రమకర్మమువారు నిర్బంధచర్యలకు గడంగినందున సాత్వమునగదలడ నందురుగాక యిది నేను కోరుచున్నాను. నైమనుసంఘమునకు తోడ్పడుచున్న కేంద్ర, రాష్ట్రీయసంఘములవారిని రాజీగామా నీయవలయునని కాంగ్రెసు ఆహ్వానించెను. మద్రాసు రాజధానిలోన, మద్రాసు నగరమునందును ఇట్టి నిర్బంధచర్యల నధికముగ శ్రమకర్మమునా రలంబించిరేని కేంద్ర రాష్ట్రీయసంఘ సభ్యులు ఆత్మగౌరవ రక్షణార్థమై తమ శ్రమకర్మములకు రాజీగామా నిచ్చెదరని నేను నిశ్చయముగ తలచుచున్నాను. స్వరాజ్యపోరాటమునకు సమయ మాసన్నమైనది. స్వచ్ఛందసేవాదళమును దేశమందంతట నేర్పరచి స్వరాజ్య సంపాదనకు పోరాడవలెను.

స్వాతంత్ర్యసమితి

స్వాతంత్ర్య సమితులను దేశమందు వెలకొల్పుటకు శ్రమకర్మమునా రాటంకరమనట్లు తోచుచున్నది. ఇటీవల తమిళ నాడులోన, నెల్లూరునందును కిషింబబడిన కాంగ్రెసు శ్రమకరణం స్వాతంత్ర్య సమితుల శ్రమకరే ప్రస్తుతము నైమనుసంఘ బహిష్కరణమును తోడుగ స్వాతంత్ర్య సమితుల నేర్పరచుట.

వ్రతి గృహమునందు అత్యావశ్యకముగా నుండతగినది! దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా లోకామయమార శమూరి మా త్రలను

Regd Trade Mark తెప్పించి, ఒకడపా వాడిన మీద మిక్కిలి తృప్తిచెందగల నా నిశ్చయభిప్రాయము. (తరిగినను అడుగగలే మాకు పచ్చయన్న శ్రమకరములే ఇందుకు (వజుల నిదర్శనము. 504, నా 801 ఇవి మేలైనకన్నూరి, జంతువుపువ్వు, అపూర్వమైన పీచుధుతి మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తాక్రమగా తయారు చేయబడినవి. కాంటూలముతో గాని, నిడిగా గాని ఈయోగింపవచ్చును. వలవిధముల, దగ్గులు, కీరలు, అబ్బిము, పేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పిల్లల వడిసెము, క్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, ముఖద్వకము, బలహీనత మొదలగువాటికి ప్రకారముధమువలె వనిచేయును. స్త్రీలు తనపిల్లలు చుసలివారు మొదలగువారికి అబ్బుతనము నము. కాలింతలకు ఒక గొత్త వస్త్రప్రసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ 0-4-0, బొట్టు ఖర్చు 0-4-0. పొట్టిటి ఖర్చుతో 6 సహ రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ. 5-8-0

భిషగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొవైటరు, శ్రీ సీతారావు వైద్యశాల, మైసూరు.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

పాట్నా అఖిలభారత మహిళాసభ

పాట్నా, ఫిబ్రవరి 7:—మొన్న పాట్నాలో జరిగిన అఖిలభారత మహిళాసభకు రాజమహేంద్రవరమునుండి ప్రతినిధులుగా వెళ్లిన శ్రీమతి నల్లమత్తుఅమ్మకో, ఆదర్శ భాష్యరమ్మగార్లు పాట్నా తీర్మానములను గురించియు, భారతదేశమున ఇతరభాగములలోని స్త్రీల యద్యమమును గూర్చియు విపులముగా నిన్న సాయంత్రము పిరేకలింగపురముండురములో వుత్సవించిరి. మి. రా. రా. అనసూయ రామారావు బి. ఎ. బి. యల్. గారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ట్రయినింగుస్కూలు

గవర్నమెంటు ఎలిమెంటరీ ట్రయినింగు స్కూలు విద్యార్థుల సంఘసాంవత్సరోత్సవము నిన్న సాయంత్రము స్కూలుభవనములో జరిగెను. జిల్లా విద్యాధికారియగు డి. చామోదరమొదలియగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

డాక్టరు ద్రమ్మండుగారు

హిబ్బర్డు ట్రస్టు కార్యదర్శియగు డా. ద్రమ్మండుగారు 5-2-29 తారీఖు సాయంత్రము 5-80 గంటలకు పిరేకలింగపురముండురములో వివిధ వాతుల భాత్యర్థమును గూర్చి వుత్సవించిరి. డాక్టరు రాధాకృష్ణగారి విజ్ఞానమును పొగడిరి. ఈ సభకు మి. రా. రా. జయంతి గంగన్నగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

శుక్రబంధు

ఎంత దుశ్చలమైన పిశ్యమునైనను గట్టిపరిచి ఒక్కగంటలోనే అద్భుతమైన శ్రమకరమును చూపును. శుక్రనష్టమును కట్టుటలో మేరు పొందినది. స్త్రీపురుషులకు నిరంతరము ప్రేమను కలిగించుటకు వీరిని వింపిన బౌద్ధము లేదు. 25 మా. 2-8-0

త్రిపురనుందరి వైద్యశాల,

మహేంద్రవాడ - రామచంద్రపురంపొట్టు, గోదావరిజిల్లా.

మద్రాసు మోటార్ సేప్ కంపెనీవారు ఖ్యాతిగాంచిన ఓక్ లాండు, పాంటియర్ వాక్ హోల్ కార్లకు

డీలర్లుగా నియమింపబడునట్లు తెలియజేయుటకు మిగుల సంతసించుచున్నారు.

జనరల్ మోటారువారి సుప్రసిద్ధములైన కార్లను 28, జనరల్ పీటర్స్ రోడ్డు, మద్రాసులో నున్న టెంపొరరీ ప్రదర్శనశాలలందు పరీక్షింపుడు. క్రొత్తగా ప్రదర్శనశాలలు పూర్తి అగువరకు, అచ్చటనే యుంచబడును.

గవర్నరుగారికి తోటవిందు

పల్నాటిమిడిలో జరుగుట

మద్రాసు గవర్నరుగారికిని వారి పరీవారములకును పల్నాటిమిడి రాజాగారి ఈ తోట 8 తేదీన పల్నాటిమిడిలో వసంతవివాహ భవనమున నొసగిరి. అనేక యూరపియను ప్రముఖులను, భారతీయులను కూడ విందునందు పాల్గొనిరి. విందు ముగిసినపిమ్మట ప్రాంతలోలలో బాజాసంచాలు కాలబడినది.

ప్రధానమంత్రిగారి పర్యటనము

గంజాం మహామేళ రాయబారము

గో. డా|| శుభరావును ప్రధానమంత్రిగారు ఈనెల 2 వ తేదీన మద్రాసునుండి నిడదవోలువరకు ఆవుట గవర్నరుగారి 8 వ తేదీన తెలచిన నిడదవోలు - నర్సాపురం రైల్వే ప్రారంభోత్సవ సమయమున హాజరైరి. పిమ్మట వీరు పాలకోటన కేగిరి. ఆవుట పొరులు వీరికి స్వాగత మొసగిరి. మంత్రిగారు పాలకోట మ్యూసిసిఫల్ చేర్మను ఆను శుభరావుగారి యింట బసచేసిరి.

పిమ్మట వీరు నర్సాపురమున కేగిరి. ఆవుట లెజులకు హోమ్లూరువారుకు పో గోదావరి అన్ని కల క్షత్రియులను నర్సాపురం యూనియను బోర్డువారును, ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాదుల సంఘమువారును సన్మానవత్తులను సమర్పించిరి. పై క్రతులను కన్నీటికి తగిన నిధులను మంత్రిగారు క్రతుత్తరమొసగిరి. వారి సభికులు గోవిందవరంకందరకు తమ వంటకముల సర్పించిరి. నర్సాపురంనుండి ఆశాదు సాయంకాలం 6 గంటలకు పాలకోటకు తిరిగి మోటారుపై ప్రధానమంత్రిగా కేగిరి.

పాలకోట మ్యూసిసిఫల్ చేర్మను ఎం. వెంకటశుభా రావుగారు మంత్రిగారికి టిఫిన్ నొసగిరి. పిమ్మట మంత్రిగారికి మ్యూసిసిఫల్ ఆఫీసునందు మ్యూసిసిఫల్ కాన్సులువారిచే సన్మాన పత్ర మొసగబడినది. మ్యూసిసిఫల్ హోమ్లూరు ఉద్యోగులు విద్యార్థులు నొక సన్మానవత్తులను నొసగిరి. మంత్రిగారు వారికందరకు తమ కృతజ్ఞతను తెలిపిరి.

బాహుదానవిమీద వంతెనను గవర్నరుగారు తెలుసు వత్తుడు ఇచ్చాపురంలో ప్రధానమంత్రిగారు కూడ హాజరైరి. గవర్నరుగారు వంతెనను తెలుచి ఇచ్చాపురమునుండి పల్నాటిమిడి కేగినపిమ్మట మంత్రిగారికి ఇచ్చాపురము యూనియనుబోర్డువారును, జిల్లా యూనియను బోర్డుల సంఘమువారును చేతి యొక స్వాగతవత్తును నొసగిరి. మంత్రిగారు తగునిధులను క్రతుత్తరమొసగిరి.

రాత్రి భోజన మైనపిదక డా|| శుభరావుగారు ఇచ్చాపురమునుండి జిల్లాబోర్డుఅధ్యక్షునితో కలసి పల్నాటిమిడికి వయనమైరి.

పల్నాటిమిడి

పల్నాటిమిడిలో ప్రధానమంత్రిగారివద్దకు రెండు రాయ బారములవా కేగిరి.

జిల్లా మహామేళసంఘం రాయబారవత్తును ప్రధానమంత్రిగారిని దర్శించి హిందూ దేవాదాయ చట్టమునుండి మర్యాదపరులను, మహిళలను రప్పించదలసినదనియు, అట్లుగానిచో నెలకొలుబోర్డువారును, వివిధకమిటీలలోను తగిన ప్రాతినిధ్య మొసగవలయుననియు విన్నవించిరి.

వనకవిల్లు ప్రతిపాదించబడునపుడు ప్రాతినిధ్యరక్షకు గూర్చి తగునిధులను యోచించబడు నని ప్రధానమంత్రిగారు క్రతుత్తర మొసగిరి.

కల్లికోట కళాశాలా రాయబారము

బసంపురమునందు గల కల్లికోట కళాశాల మేనేజింగు కమిటీవారు ప్రధానమంత్రిగారి వద్దకు రాయబారమేగిరి. కల్లికోటరాజాగారును, ప్రిన్సిపాలు అను రామకృష్ణ రథోగారును ముగి యాభివృద్ధులను రాయబారవత్తునందు కలరు. పై కళాశాలకు గత పరిసంవత్సరములనుండి నష్టమే కలగుచున్నదనియు, జిల్లాలో ఇతరవిద్యా సంస్థలు నెలకొల్పబడుటవలన, అసహ యోధ్యులములనను విద్యార్థులసంఖ్య తక్కువగుచు రాబడి కంటే ఖర్చు అధికమగుచున్నదనియు, ఆ తోడను జిల్లా బోర్డువారును కల్లికోట రాజాగారును ఇతివరకు భరించుచుం రనియు, మామూలుగానొసగబడు ధనముకంటే ఏట రు.5,00 ల గ్రాంటును క్రతుత్తరముగా నొసగవలసినదనియు రాయబారులు కోరిరి.

ప్రధానమంత్రిగారు ప్రతిపాదించును గురించి విచారణ పరిమెనును నిర్ణయించిరి. జిల్లావిద్యాధికారిని ప్రతిపాదించును నొక పిమ్మట నొసగవలసినదని మంత్రిగారు కోరినటుల నున్నది.

ప్రజాసంరక్షక శాసనమునుగూర్చి చర్చ

సెలెక్టుకమిటీకి సంవవలెనను ప్రభుత్వసవరణ ఆమోదించబడుట

అనుకూలురు 61 — ప్రతికూలురు 50

ప్రజాసంరక్షకచట్టము

సెలెక్టుకమిటీకి నివేదించబడవలె నని ప్రభుత్వమువారు చేసిన ప్రతిపాదన శాసనసభలో నామోదించబడెను. 61 గురు అనుకూలురుగను 50 మంది ప్రతికూలురుగను వోటుచేసిరి. పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారు గంభీరపన్యాసము గావించుచు బిల్లును ఖండఖండములు చేసి 1930 సంవత్సరములోగా స్వాతంత్ర్యస్థాపనయే యువకులను విప్లవోద్యమములయందు చేరకుండ జేయు నని చెప్పిరి.

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

దీర్ఘ, ఫిబ్రవరి 7:—ఈరోజు కాసనసభ సమావేశమైన తరువాత ప్రభుత్వం సావకాశముగా రామోదలిడిరి. సాయంత్రము 5 గంటలకు వోటింగు జరుగునని లాబీ గుసగుసలవలన తెలిసెను.

రంగయ్యగారికర్చి ఇండిపెండెంటు పార్టీ నుండి తొలగింపబడి ఏపార్టీకి చేరిన ప్రభుత్వతో సంబంధము.

ముందువారములో జరుగు

కార్యక్రమము

11, 12 తారీఖులయందు ఈరోజు విషయములు చర్చకు వచ్చునని క్రెకార్ గారు చెప్పిరి:—విద్యాస్థాపనంపు ఎన్నిక, ఆర్థిక స్థాయి సంఘ ఎన్నిక ఇండియన్ లిమిటెడ్ ఆక్టు సవరణ చట్టము ఆమోదించుట, శేలెంటు దీప్తస్య బిల్లుకు సెలెక్టుకమిటీకి నివేదించుట, ప్రేమ్ దీప్తస్య బిల్లుకు సెలెక్టుకమిటీకి నివేదించుట, 12 తారీఖు, 15 తారీఖు అసభికారితీర్మానముల చర్చకు వినియోగింపబడును. 14 నెలపు.

కర్ణిక అకాంటు కమిటీకి ఈరోజువారు ఎన్నుకొనబడిరి అన్యత్తుడు చెప్పెను. మైత్రా, గంగానందసింహ, మాటిక చాదరి, కే. సి. నియోగి.

ప్రజాసంరక్షకచట్టముపై చర్చ

మనవాణ్:—మనవాణ్ గారు తీర్మానమును ఆమోదించుచు సర్ చిమకలాల్ సికల్ వాడుగారును, ఇంకొకలేబరువాడుకూడ చేసిన ప్రకటనపై తనవదముల శాధారణ చేసికొనెను. తీర్మానము సోషలిస్టు అనినను, కమ్యూనిస్టు అనినను ఒక్కటేమని యిరిడెనెను. ఇట్టివద్దులను భారత జాతీయవాదులవలంబించుటచేత జాతీయకే మోసమునచ్చునని వారు చెప్పిరి.

మున్సి ఈశ్వరశర్మ

మున్సి గారిట్లు చెప్పిరి:—చమకలాల్ గారు కెనడాకు వెండుటి తంగిలో వెలిరిని కాన్ గ్రెపు గారనిరి. కాన్ గ్రెపు గారు కాసనసభ కట్టువచ్చుచున్నారే? తక్షణపుచే వచ్చుచున్నారా? జాతీయకాంగ్రెసుసభకంటే కంట్రీలనుకు దేశములో నెక్కువభాగధర్ యున్నదిగాబోలు. డెన్విన్ చే మొదలగువారు యీ సమయమున హిందువులయెడలను, మహమ్మదీయులయెడలను ప్రేమజాతువున్నార. ఎన్ మేయోగ్రంధమును ఖండించుచున్నప్పుడీ ప్రేమ యెక్కడికిబోయినది? హిందూధర్మమునకును, మహమ్మదీయమతమునకును నిట్టి ప్రచారము వలన నష్టమేమియులేదు. ఈవిల్లువలన లాభమేమియులేదు. క్రతుత్తరమువారు ప్రతికూలతో కమ్యూనిస్టును గురించివ్యాసములు ప్రచురించుకండ జేసెదరు.

వివరములు తృప్తికరముగా లేవు

ఎం. కె ఆచార్యగారు బిల్లు చాల మార్పుచేయబడవలెననియు, లేదా నిరాకరించబడవలెననియు ముచ్చటించుచు కమ్యూనిస్టు దేశమునుండి పారద్రోలవలెననిచెప్పెను. పోయిన సారి స్వరాజ్యపార్టీలో తొలివిషయమును చెప్పదలచెను గాని విజవాడెక్కడ? బిల్లులోని చాలవివరములు తృప్తికరముగాలేవు. ఇక్కడ ప్రచారముచేసిన తరువాత మనఖర్చుపై తమదేశములకు సంపువరకు ఆక్షేపణీయము. వారిని ప్రస్తుతచట్టముల ననుసరించి క్షియించుట సంభావ్యము.

నిరంకుశము- వివరీతము

అబిల్లుకు ఖండించుచు నీగారు యెట్లుచెప్పిరి:—అపొయ కరముగువారిని దేశాంతరము కంపుటకు క్రతుత్తరమువారికి అధికార ముండవలెను. శానిటరీక నిరంకుశధర్మములకు ప్రోత్సహింపున దగుటవలన దీనిని ఖండించువలెనున్నది. వాగవికరణ దేశములో నెచ్చటను యెట్టి చట్టములేదు. సామ్యమును ముద్దానికి తెలియజేయనిచో నట్టికాసనమున కెవ్వరును అంగీకరింపరాదు. ఈ కాసనమువలన కమ్యూనిస్టు అసంబంధించిన దేశములలో భారతదేశము

వర్తకము చేయబడు నీలు. వానిలో నెవ్వరికిని డబ్బుకంపుటకు వీలులేదు. రష్యాలో వాణిజ్యసంబంధములు లేకుండా జేయుటకు అంగ క్రతుత్తరము భారత ప్రభుత్వమును కోరియుండనోవు. కమ్యూనిస్టు సామ్రాజ్య మహాసభిక్త ప్రతిక్రియ ప్రారంభింపబడినది. దీనిని నిర్మూలముచేయుటకే కాసనము క్రతకేటట్లు పెద్ద కత్తితో యాగను చంపుటయగును.

కమ్యూనిస్టువల్ల పరిశ్రమలకు నష్టము

బిల్లును సమర్థించుచు సర్ డార్మింగ్ డెగ్గారిట్లు చెప్పిరి:—అన్ని పార్టీలు కమ్యూనిస్టు హిందూను ఒక్కొక్కరిని స్పృశి. కరిక్చులకీ చాలవచ్చునని బొంబాయిలో అనేక మిత్రులు శాలోచెప్పిరి. ఇది క్రతుత్తరమువారు తెచ్చినకాసనము గనుక యీ బిల్లును రాజకీయకారణములచే ప్రజాశ్రుతిధులు ఖండించుచున్నార. ఇది బెంగాల్ రెస్యూలేషన్ కుపటి నిరంకుశచట్టము కాదు.

సర్ అబ్దుల్ కయూమ్

బిల్లును సమర్థించుచు సర్ అబ్దుల్ కయూమ్ గారిట్లు చెప్పిరి:—కమ్యూనిస్టు, కమ్యూనిస్టు, కేషనలిస్టు, సోషలిస్టు అన్ని ఒక్కటే. అన్ని వదములు బాల్లి నిషమ్ అను లెక్కమనే వాడు శుద్ధింపజేయును. అఫ్ గని స్థానమునందుగూడ యిది యే యంత ముప్పును తెచ్చి పెట్టినది.

బొంబాయిలో కార్మిక తగవు లాటకుగూడ నిడియే. కారణము. పతాకులు బొంబాయిలో కర్కలసతచంబమునున్నార. పతాకులు, విల్లు యజమానులకావలెవారగుటచే కార్మికలకు వారసిన పరిపదదు. సరిహద్దు రాష్ట్రములు స్వరాజ్యమున కర్తముగాలేవు. ఎవరు పరిపాలించిననీమి. అందరు కావలెవారితే నేయుండవలసియున్నది.

పండితమాలవ్యాగారి యువన్యాసము

గంభీరముగాను దీర్ఘముగాను ఉపన్యాసించుచు తుండిరు దీభావములు సమృద్ధి ట్లుపన్యసించెను:—కమ్యూనిస్టునుకు రెండు భాగములు కలవు. అందులో నొకటి సామాన్య ప్రజలయొక్క ప్రేమమునుకోరును. దానిసందర్భకు క్రతంపించవలెను. సంఘమునకు దౌర్జన్య వద్దులు చేసేవద్రవము గలిగించువారిని క్షియించవలెనని భారతజాతీయవాదులు క్రతుత్తరమువారిలో కేటగించెదరు. ఈ వద్దతి యెట్లుగలగునను విషయమునందే ప్రజలకును క్రతుత్తరమునకును తీవ్రభేదాభిప్రాయముగలవది. ఈవిల్లు ఆమోదించబడిన కార్యనిర్వాహక వద్దము వారి నిరంకుశము హెచ్చయి వ్యాయసభల అధికారము తగ్గును. కెనడా, అస్ట్రేలియాలోనున్న చట్టములను బాదుడు. వారిని దేశాంతర మెందుకు పశురాధో కారణముగిరి తరువాత వారిని పంపెదరు. అతనికి తాను నిర్దోషిని యుజువు చేసికొనుటకు సావకాశమివ్వబడును. కాని యీవద్దతి మంచికాదు.

కార్యనిర్వాహకవద్దమువారి నిరంకుశము

గవర్నరు జనరలు గారు నిర్ణయించినతరువాత వ్యాయమూర్తి విచారణకై కేసుకుంబడును. ఇది సామాన్యవ్యాఖ్యాత్ర సమ్మతముగాదు. ఈ సమస్యకు సెలెక్టు కమిటీవారు నిర్ణయించబాలరు. సిద్ధాంతమే ప్రమాదకరమైనది. విచారణలేకుండా ఎవ్వరిని క్షియించుట వ్యాయముగాదు. దౌర్జన్యవద్దులను క్షియించుట క్రతుత్తరచట్టములు చాలెను. కార్మికలు తిరుగుబాటు గావించుట వీరీతమువలనగాని యితరకారణములవలన గాదు.

అబ్దుల్ కయూమ్:—బిల్లు యజమానులపై బడక వారు పతాకులపై యెంచున పదునున్నార.

తుండిత మాలవ్యా:—పతాకులను వినియోగించునది క్రతుత్తరమువారి గదా!

దబ్:—క్రతుత్తరమువారు కాదు. బిల్లుయజమానులు. తుండితుడు: బాల్గోరీలో పతాకులను వినియోగించినది యెవరు? బిల్లు యజమానులు మిహర్షమునే అనుసరించిరి.

అబ్దుల్ కయూమ్ 5000 సమ్మెదారులపై క్రతుత్తరము వారు కాల్చలేదు. కొలది మంది మహమ్మదీయులమీదనే కాల్చిరి.

మాటవ్యాసము:—ప్రభుత్వమువారికి ప్రతిపక్షమునకు నే నెందుకు వ్యతిరేకమునకు వేరైనాను. వారమునానందు, ఇతరులు గానిందు ప్రభుత్వమువారు నేరములను మరలను నిందించవలెను?

1 పిలింగ్ 6 పెన్సుల రేషియో

హిందూలు 8 నెలలపాటు జరుగుచున్న కారణము రూపాయి 1-కి పిలింగ్ 6 పెన్సుల యెక్కువయ్యెను. బ్లాక్ బుగారి యీ పాడు నిర్ణయములను దేశములో వర్తకవ్యాపారములకు వర్తింపజేయుచున్న చాల నష్టము వచ్చుచున్నది పరిష్కారముగా కఠిన ప్రాసెసు, గాలిజా జోన్సుగారు గూడ అట్లే చెప్పిరి.

ఈ కారణము దేశమున కవసరము లేదు. అంగ్లేజీయు లో నిది యవసరము?

చర్చ యంతటితో అపి వోట్లు పుచ్చుకొనవలెనని పథ వారు తీర్మానించిన మీదట గా. జేమ్స్ క్రేకారుగారు లేచి బిల్లును సమర్థించుచు యిట్లు చెప్పిరి:—ప్రస్తుతపరిణామము చాల నెవనునునుండి ప్రభుత్వమువారికి విశేషాధికారములంద నలెననియు అందరు ఒక్కటైన నవయము. ఈ చట్టముతో దేశము, సామాన్య దేశీయ చట్టములతోదన ప్రభుత్వమువారు కమ్యూనిస్టులను మూలచ్ఛేదము గా విం చ గలరు. బిల్లు అమోఘమైనచో కాలదికాలములోనే అన్ని పన్నులు గందర గోళములు అంతమొందునని కాదు. కమ్యూనిస్టు అభిప్రాయ మును ప్రచారము చేయుటకు మేము సిద్ధమయితిమి. అంగ్లే ప్రేమియునియను కాంగ్రెసుపక్షముగూడ కమ్యూనిస్టులను రూపుమాపవలెనని యిట్టివల తీర్మానించెను. మోతీలాల్ గారు కూడ దౌర్భాగ్యము కాంగ్రెసుపక్షాధి కాదని చెప్పుచు అసహ యోధ్యమును పునరుద్ధరించెదమని చెప్పిరి. ఒకసారి ఫలిత ములు విదితమైన తరువాతగూడ దానిని పునరుద్ధరించుట కుభవాయకమా? ఇది తీర్మానించెద కాదు. కాలమే కమ్యూనిస్టులను సంపూర్ణముగా విచ్ఛేదము చేయుపాధమును కలిపెట్లు గలదు. కమ్యూనిస్టులను భేదించుటకు సామాన్యచట్టము చాలదు. హిందూలు తగాదాలకారణము ఈ ప్రచారము.

ఓటింగు

బిల్లుకు ప్రతిభిప్రాయమునకు నిశేధించవలెనని గయా ప్రసాదసింగుగారు చేసిన ప్రతిపాదన ఓటిపోయెను.

నెలకొనకముందే ఈ బిల్లును నిశేధించవలెనని తీర్మాన ము అమోఘమైనది. 61 రు అవసరముగాను, 50 మంది ప్రతిపక్షముగాను వోటుచేసిరి.

సోమవారమునకు కాసనపథ నిలపుచేయబడినది.

ప్రజాపక్షము ఓడుటకు కారణము

రానివారి వివరములు

“నియోజకవర్గములు శ్రద్ధవహించినచో ఆశగలదు”-ఎన్. సి. మిత్తర్

డిల్లీ, ఫిబ్రవరి 7:—ప్రభుత్వమునందు ఓటింగు వివర ముల గమనించినచో చిత్రము విషయములు తెలియచున్నవి. బిల్లు 11 అధికవోట్లతో అమోఘమైనది. అతియత్నములు ఓటిపోవుటకు తమలో 12 గురు పక్షముల రాకపోవుటయే కారణము. డిల్లీలో నున్నవారిలో గూడ లాలా త్రిలోకాధికారిగూడ ఉదయం పథకువచ్చి ఓటింగునకునుచున్నవారకు రాలేదు. వారి బిల్లును కా ర దా గా రి కి జ లు బు గ నుం ట చే నే డు న థ కు రాలేదు. బి. సి. రాయ గారు (బెంగాలు) తమరైతే జబ్బుగన్నదని తిరివార్తలు రాగా నిన్ననే కలకత్తాలోయిరి. పంజాబు పక్షములగులాబు శింగ్, కర్తరశింగ్గూడు డిల్లీకి చేరువకనే యున్నవారాలేదు. మొదటివారు తిరికి జవాబులితేదు. రెండవవారు రెండు మూడుదినములు పథకువచ్చి తిరిగి యెటువోపుచున్నది చెప్పక డోరు విడిచిరి. అసాను మోదూపక్షము లిరువురు టాకరాయి ఎం. కె. మూషిగార్లు కారణములు తెలుపకనే విలిచిపోయిరి.

రానివారిలో మదరాసువారి సంఖ్యయే యెక్కువ. శ్రీనివాసయ్యంగారు రాసంగుకు కారణము లిదివరకే తెలిసిరి. కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు ప్యులెవరి యంటచే రాజాల నసిరి. దొరస్వామి అయ్యంగారు ఓటింగు ఏకాదు జరుగునో తెలుపగోరుచు మిత్రులను తిరిగినిది. ప్రకాశంగారు గ్రామ ములందు తిరుగుచుంటుచే నాయకునికెంతి సకాలమున చే ర క పోయెను. జ బల్సాగు ప థ్యుల గు నే టు జమ్మదాసుగారు తరుమరానివారే నేడుగూడా రాలేదు.

ఎం. కె. అచార్యగారు సిద్ధాపథలో నుండు ప్రభుత్వ పక్షము వోటులేని పిదప ఓటుచేయుటకు తప్పివలె మోప గించి లాక్కో పోవుటచే విలక్షణమైనది. బోధవరదినవారు యీసారి తలెక్కుటకుండిరి. అబ్దుల్లాపరసీగారు క్రిందటిసారి బిల్లునకు ప్రతిపక్షముగా నున్నవాడు నైహూనిజిని తనకు పరిపదమందున నైహూనిజినితో కలసి వోటుజేయువాడని ప్రభుత్వపక్షము ఓటుచేసిరి. ఇస్మాయిలుగారు (అహ్మద్) క్రిం దటిసారి తలెక్కుటకు నున్నవారు కారణములు తెలుపకనే ప్రభు త్వపక్షముయిరి.

మైసూర్ అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారం కంపెనీ, లిమిటెడ్ వారు

ప్రతిజిల్లాలోను యోగ్యులును, ధనవంతులునగు వర్తకులకు కంపెనీచే తయారుచేయబడిన “లైవ్ స్టాక్ ఫ్లో” మున్నగునవి విక్రయించుటకేజిస్సీలనిచ్చెదరు. ఉత్సాహవంతులకు వర్తకులకు మంచి లాభముండును.

పథ్యం ల కిట్లు వ్రాయుడు,

మేనేజింగు డైరెక్టరు:—బనవన్ గుడి, బెంగుళూరు.

ఇంకను ఆశగలదు

కాంగ్రెసు విప్లవ శక్తివందల మిలిగాను సంవత్సరం పాటెట్లు డైరీఫారం:—బిల్లు మూడుసార్లు ప్రజా పక్షము ప్రజానుకూలమైన పథ్యముల పూర్తి గ వచ్చినచో యాలోటు దీర్చుకొనుట కింకను అవకాశము గలదు. కొందరు పథ్యముల తమబాధ్యతను యింకను పూర్తి గు ర్తింపలేదు. వారి నియోజకవర్గములు వారికి తగబున్న చెక్కులనియోచును.

ప్రభుత్వ పక్షమునందు ప్రభుత్వోద్యోగులు 26 నియమిక అసభికార పథ్యము 10 అధికారేతర వాచ్యుదీయులు 18 యాలోపియను అధికారులు 10, హిందువులు 2 గలరు.

అల్పసంఖ్య 50 మందితో కాంగ్రెసువారు జాతీయపక్ష మువారు ప్యులెంతులు కొందరు గలరు. మహమ్మదీయులలో 7 గురు బిల్లునకు ప్రతిపక్షముగా ఓటు చేసిరి. అచార్యగారు మాత్రమే తిరుగులుగ నుండిరి.

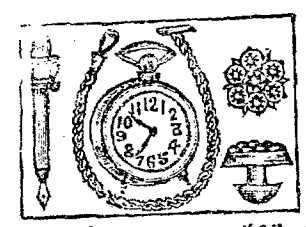
ఓట్లు వివరము

బిల్లు సెలవుకొని తొమ్మిదివలెనను తీర్మానమునకను కూలరు 61—చోటి అబ్దుల్లా చోటికాసిము అబ్దుల్లాడన పంజా లు ఇక్రహీము, చోటి అబ్దుల్లా హుజు డక్రము, సైక్స్ కోత్, సర్ సయ్యూను రఫీక్, చోటి ఇస్మాయిలు ఖాను అవ్వూలు ఆజీము, కె. అహమ్మదు ఆరరు మూరు, సర్ దార్సే లిండ్సే, కర్నలు క్రాఫర్డు, తిరత్ భూషణరాయ, ఇస్మాయిలు ఖాను, దాల్ ప్రాదర్, మహమ్మదు యాములు, గావిజాజోక్స్ మెనవాజా, ర జ న బ షీ మ, రాజా రఘునాథ ప్రసాదు సింగు చా మ ర్సు లాంబ, సర్ బొమంజిడలాలు, కె. సి. రాయ. ఎన్. సి. మూ ఖ్లి, యామినుఖాను, జవహరిశింగ్, హిరాశింగ్, సర్ అబ్దు లాకరాయ్, నవాబు ఇడ అహమ్మదు, సర్ సియ్యను, ఛాటర్జీ, సర్ బి. ఎఫ్. మిత్తర్, సర్ జార్జి రెనీ, జేమ్స్ క్రేకారు, సర్ మాటరు, పార్సీ, పిల్లీడే, లాలు కోటుమును, పండిరాయ, పాండురంగరావు, బవర్, కబు, ఆలిసను, ఫ్రెంచి, ఎం. ఎం. ముఖర్జీ, కీసి, అబ్దులు ఆజీము, ఎఫ్. ఎఫ్. శింగ్, జి. ఎ. ఖాను, కాన్సేప్టు, స్టీవెన్సన్ గార్లు.

ప్రతిపక్షము 50 మంది:— ప. జోగయ్య కంతులు, పెదమారుకాయాడు, నల్లూగంపెట్టి, రంగస్వామి అయ్యంగారు, శేషయ్యంగారు, సర్వోత్తమరావు, పయ్యదుమర్దుజ, విద్యాసాగర పాండ్య, జయకరు, జి. మెహత, లాచంబు, కెల్కారు, ఎన్. ఎఫ్. చోటి, జి. జి. చెల్వీ, సర్ కామరా దాను, నిర్మలచంద్ర, గోస్వామి, అమరకాదు దత్తు, ని యోగి, బి. సి. డి. కె. లా హి రి చా ద రి, పం డి త మో తీ లా లు నె ప్రూ, ము క్త ర కింగ్, న్యాయశాధు కంబ్రా, రంగయ్య, పండిత మాలవ్యా, బిల్వ, ముషి ఈశ్వరశేఖరు, రాణి జయశింగ్, మెర్యాజి, కిద్యాయి, తాకూద్దాను భార్గవ, లాలా హంసరాజు, శివాను చమన్లాలు, ఎఫ్. పి. శింగ్, జి. పి. శింగ్, పండిత నీలకంఠాను, బి. దాను, ఆర్. పి. శింగ్, ఎన్. పి. సిన్హాపాఠీ, దాల్ మూంజి, ద్వారకప్రసాదు మిశ్రా, కిద్దిక్, అబ్దులు ముజీబ్ చాదరి, రంగ విహారిలాలు, ఎం. ఎన్. అనిగార్లు. (ఫీ (కెను.)

భారతి, ఆంధ్రపత్రిక

చందాదారులకు మాత్రమే

మా యొక్క లోకప్రసిద్ధిచెందిన “డి” మార్కుగల మైం పీసును తెప్పించుకొనేవారికి రెండువందరూపాయలు ముదిపు గల ఇమిటేషన్ డైమండు కమ్మల ఇత ఒకటిన్నీ, 88 ఇంచు లుగల రోల్స్ గోల్డ్ నెక్ చెయ్యను ఒకటిన్నీ, ఒక ఇంగ్లీషు ఫ్లాకటా “పేదాయున్న ఇరాముగా ఇవ్వబడును. గడియారం 8 సం॥ గ్యారంటీతో సహా ధర రూ. 8—8—0.

కె. ఎఫ్. రాధాకృష్ణ అందు బ్రదర్సు, 109, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

వాతావరణస్థితి

1929 వర ఫిబ్రవరి నెల 8-వ తేదీ శుక్రవారము

మార్పుకల్పాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికము	మునుమును అత్యధికము	మునుమును అత్యధికము	మునుమును అత్యధికము	మునుమును అత్యధికము
గోల్డ్ ఫోర్	82	68	...	1.1	+ 0.8
విశాఖపట్నము	81	69	0.5	1.2	— 0.5
కాకినాడ	88	78	...	0.1	— 0.2
మచిలీపట్నము	82	74	...	1.4	+ 1.1
కర్నూరు	84	69	0.1	0.1	— 0.1
బళ్లారి	85	68	+	0.6	+ 0.4
అనంతపురం	...	...	0.6	0.8	...
కడప	89	78	+	0.8	× 0.8
నెల్లూరు	86	72	...	1.4	— 0.8
మద్రాసు	85	78	...	8.8	+ 6.8
కడపూరు	84	74	...	2.1	+ 0.4
నెల్లూరు	87	71	...	0.5	— 1.0
నెలము	91	74	...	0	— 0.4
కోయంబూరు	85	71	...	0.4	— 0.2
తిరుమనాకల్	90	75	...	0.1	— 0.5
కాగవట్లము	88	76	...	2.4	+ 0.5
మధుర	89	70	7.4	7.8	— 7.1
పాంబట్	85	78	+	0.2	— 2.0
పాళంకోట	...	...	0.8	8.6	— 2.1
తిరువేండవూరు	86	75	...	1.9	— 1.0
కొచ్చిక్	85	75	...	7.8	+ 6.4
కాకినట్లు	90	72	...	0	— 0.4
సంగమి	87	72	...	0	— 0.1
మెంగళూరు	85	64	0.4	1.1	+ 0.8
మెర్కాట	17	57	...	0.1	— 0.1
కాకతీకాల్	68	50	+	2.0	— 0.9
మసూర్	65	54	0.9	8.6	—

సర్పాదులు:—విశాఖపట్నములో 0.5" వర్షించెను. మచిలీపట్నములో రాత్రివేదిమి 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కా:—అనంతపురంలో 0.6, కర్నూరులో 0.1" వర్షించెను. ఇతరచోట్ల చిన్నవర్షములైనవి. మేఘములు విస్తార మగు నున్నవి. వర్షవేదిమి 4 మొదలు 9 డిగ్రీలు తక్కువ.

రాత్రివేదిమి 8 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. రాత్రివేదిమి 8 మొదలు 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వ. వ. నారాయణయ్యరు, సహాయకావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

రజితచంద్రోదయము తు1-కి రు 1.

రక్తవృద్ధి, పుంస్త్రవము కలిగించును. దడ, తాపము, విత్తధ్రువు, వాంఛ, పిత్తకూ, కఠిరము ఎక్కువయ్యెను. జేడిగానుండుట, పాలగిడతనముచే చిల్లిపోయిన కిల్లయొక్క ఆశా రోగ్యము, శుక్రవృద్ధి, నివర్తింపజేయును. ఉష్ణదేహులకు మిగుల ఉపయోగకరము. పూర్వమంద్రోదయమునకు తోడిన పథ్య ములేకనే సత్య ముకయొగించినచో సహజమునందు నిచ్చు ననుట అతిశయోక్తికావరదు. 40 దినములకు తులము చాలెను. నెం. 122.5 చరకాశ్రమము. నూజిపీడు (కృష్ణ)

జనులెందుచేత వృద్ధులయ్యెదరు?

యౌవనము నిలుపుకొను తెలుగు?

ఈ కాలపు జీవితమునందలి అత్యంతముగా, విద్యయు చాలమంది పురుషులకు స్త్రీలనుగూడ ముపరితనము వచ్చు కాలమునకు ముందుగనే వృద్ధులను జేయుచున్నది. సంవత్సరముల కొలది యౌవనోత్సాహ వంతులై యుండుట కొంత జాగ్రత్త మాత్రమే అవసరము.

రక్తమున కొనుగోలు (చిగురు). కఠినమునకు రక్తము ప్రాణము. ఇనుములేని రక్తము నిస్సాగమై నరములను పోషించు జాలదు. కష్టమిదిగూడ పొందుకొగలును, నరముల బలహీనత యుండుచున్నది.

అత్యంతములభయక ఇనుమును జీర్ణముచేసికొను మార్గము సాధారణమైన వింక్ డెలాయ్స్ నపుడపుడు పుడయొగించుటయే. ఇది జాబగు రక్తములుగా తయారుచేయబడినది. నెం.

1. జాబగు, బలహీనులకు స్త్రీలకు, నెం.
2. వయసువచ్చిన వారికి, నెం.
3. (ఏ.) పురుషులకు ప్రత్యేక బలవర్ధకము. నెం.
4. శిశువులవర్ధకము. పడుకొన్న దినములను సరిపడునది రు 1. నలుబదిసంవత్సరములకు సరిపడునది రు 2-12-0. మీ కెదుర్చు నొక బుడ్డికొరకు నేడే అనుగుడు. 141-1

మద్రాసులో సరకులవారు

మార్బిన్ అండ్ హార్నిస్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

ప్రకటన

వినుకొండ గ్రామకాపురమును వైశ్యులు (24) సంవత్సరముల యాదు గలిగినటువంటిన్ని మోచేలి కిందిభాగమున కచ్చలో విప్రుగిగ్రహము యానవాలు కలిగినటువంటి యెర్రయ్యల గుడివాడ ఆసంతకత్యనారాయణ యను కుర్రవాడు మనస్సు వైకల్యముచేత 29-1-29 తేదీన యింటిలో యెవరికి చెప్పకుండా నల్లియొక్కాడు. యిట్టి కుర్రవానిని వెతకి యీ క్రింది ఆద్రెసుద్వారకు తెలియవరచి పట్టి యిచ్చినయెడల రు 100-0-0 లు బహుమానము యివ్వబడును.

గుడివాడ వెంకటసుబ్బారావు,

వినుకొండ గ్రామం-గుంటూరుజిల్లా.

శూలనొప్పి త్వరలో కుదురును

వనిపిల్లలు మాత్రమేగాక పెద్దవారకూడ నిరంతరము భోజనానంతరము లేక నీర్లను త్రాగినవెప్పుడు కఠినమైకొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. విశిష్టమైన చికిత్సను దీని పైనే, గడచిన అనేక సంవత్సరములనుండి ప్రపంచ మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. శూలనొప్పి, అనుసారము, ఉదరమునందు గలగు లిమ్మరివాయన మొదలగునవి త్వరలో నయమగుచున్నవి.

అకస్మాత్తుగా గలగునట్టి వ్యాధులకు చేంబర్లెన్స్ శూలనొప్పి అతిసారనివారించి ఎప్పుడును దగ్గర చేకావలిగా నుండు కొనవలెను. ఏలననగా శూలనొప్పి, లిమ్మరివాయన, కలరా, అతిసారము మొదలగునవి తఱచుచుగా ఉన్నట్టుండి ఆధికముగ చున్నది. 8919

చాంబర్లెన్స్ శూలనొప్పి నివారించి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co., Des Moines, Iowa U. S. A.

ప్రపంచమందట చాలాకాలమునుంచి విఖ్యాతినిందిన శిశ్యువధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గుణమిచ్చును. 5885 ఇందులో సుత్తువదార్థములు చేరుటలేదు.

అపౌపురము ప్రాజెక్టు రైతులసభ

కొమ్మూరులో ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీ ఆదివారమునాడు శ్రీయుత పి. ఆంజనేయులు యం. యల్. సి. గారి యధ్యక్షతక్రింద జరుగును.

అంతర్జాతీయమైత్రి

మతమే ముఖ్యసాధనము

ద్రవ్యమందుగారి యువన్యాసము

మదరాసు, జనవరి:— ఆంగ్ల దేశమున పాబ్లర్స్ సంఘ కార్యదర్శియు, అంతర్జాతీయమైత్రికొరకు చిరకాలముగా పోటుబడుచున్నట్టియు, దాట్ల ద్రవ్యమందుగారు నిన్న సాయంత్రము, వై. ఎం. సి. ఎ. సభాభవనమున అంతర్జాతీయమైత్రిని గురించి యువన్యాసముచు, మతమే అట్టి మైత్రిని సాధింప గలదనియు, ప్రపంచమందన్ని మతములును, భగవంతుని ఏకత్వమును, మానవసౌభ్రాతృత్వమును అంగీకరించు చున్నవనియు, ప్రధానాంశములయందు ఎట్టి భేదాభిప్రాయమును లేదనియు, ఈ విజ్ఞానము మానవజాతియందు దంకలను వ్యాపించినయెడల అంతర్జాతీయమైత్రి సుసాధ్యమగుననియు నుడివరి గౌరవనీయులవ శాస్త్రయమూర్తి శేషా రామేశ్వరంగారు సభ కథ్యక్షత వహించిరి.

సంగ్రామమునకుపూర్వ ప్రయత్నములు

విరోధానుభవ సంగ్రామమునకు పూర్వము, అంతర్జాతీయమైత్రిని సాపించుటకు గావించబడిన ప్రయత్నములను ద్రవ్యమందుగారు మొదల వివరించిరి. సంగ్రామమునకు పూర్వము, వేర్వేరు జాతులవారిలో వరప్రకార ఆన్యోన్య భావమును అభిమానమును వ్యాపింపజేయుటకు గాను ఎన్నియో ప్రయత్నము లొనర్చబడినవి. అందు ముఖ్యమైనవి, అన్యోన్య విజ్ఞానప్రచారము, జర్మను విజ్ఞానమును ఆంగ్లేయులలోన, ఆంగ్లేయుల విజ్ఞానమును జనులలోన, ఈ విధముగా విరోధా రాష్ట్రము లన్నిటియందును విజ్ఞానవినిమయము కొరకు చాల ప్రయత్నములు జరిగెను. వీనివలన, అంతర్జాతీయమైత్రి చాల వర కలవడెనని దోచెను. ఇదిగాక, అతికముగ గూడ, అంతర్జాతీయ సంబంధముల దృఢపరచుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. తత్ఫలితముగా, యూరపునందు ప్రతి రాష్ట్రమును, ఒకదాని పై నొకటి ఆధానపడి, చాల దృఢ మగు స్వార్థభావముచే కట్టుబడి యుండెననియు, ఎట్టి సంఘటనములును గూడ వానిని తొలపజాలవనియు అప్పుడెనుకొనిరి. కాని ఇకపా మహాసంగ్రామ ప్రకటనతో ఈ పాతము లన్నియు, రూపైనే లేకుండ కుత్తుడురై పోయెను. సంగ్రామము ప్రకటనమైన ఒక నెల దినములలో, ఒక జాతిపై మరియొక జాతికి ప్రబలిన ద్వేష భావము, చెప్పక కన్పించుచున్నది. సంగ్రామానంతరము చాలకాలము వరకును గూడ, ఈ ద్వేషాద్వేష మేమాత్రమును తగ్గలేదు.

జాతినమితి

ఇట్టి నిత్య జరిగి అంతర్జాతీయమైత్రి నెలకొల్పి ఇది వరకు కంటే దృఢీకరమగు మైత్రిపాతముల తయారు చేయు తెలుసుకావలసి, అన్ని జాతులలోని మహాపురుషులను ఆహ్వానించు చున్నారు. సంగ్రామానంతర మేర్పడవలసిన జాతి సమితి ఈ మహాదాదర్శమును సాధింపగలదని చాలమంది ఆశించుచున్నారు. జాతినమితి ప్రపంచ సమస్యల పరిష్కారించి కాంటిని నెలకొల్పలేదని మరికొందరు విమర్శించుచున్నారు. కాని జాతినమితి చాల పనిపొయ్యమనం దున్నదనియు సాపించబడి ఇంకను తి వత్సనకా లేనను గా లేదనియు ప్రతివాదను గనునింపవలసియున్నది. జాతినమితి కి యల్పకాలములో నడుచుట కేళక్తి రాలేదు. అట్టితరీ పరుగెత్తలేదని ఆక్షేపించి ప్రయోజనమేమి? అన్ని రాష్ట్రముల ప్రముఖులను, రాజకీయశాస్త్రజ్ఞులను ఒక్కచోట సమావేశమై వరప్రకార సంగ్రాపించు కొనబడలన, ఒకరినొకరు బాగుగ అర్థమొనర్చుకొన గలగుదురు. అంతర్జాతీయమైత్రి కిది చాలవరకు తోడ్పడగలదు. కాని ఇది రాజకీయసంస్థ, దీనిని మంచికిని ఉపయోగించవచ్చును. చెడుకును ఉపయోగించవచ్చును. ఇదిజాతీయము, సదకు సంస్థను నడపువారి చిత్త ప్రవృత్తిపై బాధారతదీయించును. అందుచే, అంతర్జాతీయమైత్రికి ఒక్క జాతినమితి పైకాకలు పెట్టుకొని యూరకుండుటవలన ప్రయోజనము లేదు. అంతర్జాతీయమైత్రిని సాపించుటకు అంతకంటే బలవత్తరమగు సాధనములుగా వలెను. జాతినమితి పట్టి కఠినమునట్టిది దానిలో ప్రాణశక్తి గావలెను.

ఇట్టి ప్రాణశక్తికి నొకగలది మతవిజ్ఞానము. మానవజాతీయ ఆధ్యాత్మిక విశ్వతన గురించి ప్రతివారికిని బాగుగ తెలియవలెను ఇది సాధ్యమగుచు. విరోధా రాష్ట్రములలోని వ

త్వము క్రైస్తవమతముల శాస్త్రజ్ఞులందరూ, ఒక్కచో సమావేశమై అంతర్రుతు కలసి క్రైస్తవజాతులయందు దిట్టి మైత్రిని వ్యాపింపజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. యూరపునందును, క్రైస్తవ మతాంతర్గత భిన్నమతములవారియందును సాధ్యమైనవి, ప్రపంచమందన్ని జాతులవారియందును, మతములవారియందును సాధ్యముగాకపోదు. "భగవంతుడొక్కడు, ప్రేమ స్వరూపి, మానవులందరు సోదరులు." అను ప్రధాన సిద్ధాంతమును క్రైస్తవమతమునందు దర్శింపబడెను. ఏకగ్రీవముగనంగీకరించువారే. ఆ సిద్ధాంతములపైనే వారందరూ కలసి వనిచేయుటకుగూడ సాధ్యమయ్యెను. హిందువులను ప్రశ్నించినపుడు, పైన వివరించిన ప్రధానసిద్ధాంతములు "మామత సిద్ధాంతములేయని" ప్రత్యుత్తర మొసగెదరు. మహమ్మదీయులుగూడ అటులనే దలిపెదరు. ఈ ప్రధాన సిద్ధాంతములపై నన్ని మతములును ఏకీభవించుచున్నవి గ ను క, వానిని గురించి ప్రజలలో ప్రచారమొనర్చినయెడల చాలను. అంతర్జాతీయమైత్రి కవసరమగు విశ్వతనంతట ఈ ప్రచారము సాధింపగలదు. ఇంకవరకును ఇన్ని సంగ్రామములు జరుగుచుండుటకు కారణము ఒకమతమును గురించి మరొకమతము వారికేమియు తెలియక పోవుటయే కారణము. తెలిసియున్నయెడల అన్ని మతములును ఒకజేయనియు ఒకరినొకరు ద్వేషించుకొనుట కెట్టి అవకాశమును లేదనియు తెలియగలదు. ఇట్టి మతవిజ్ఞానపరిచయ మొక్కటే ప్రపంచము నీడకాంతినుండియు కలహముల నండియు తప్పించి సౌఖ్యవంతముగ జేయగలదు.

ఉత్తరసాంతియు అధ్యక్షుడు డువశ్యాపకనకు కృతజ్ఞతాపదన మొనర్పించుటలో సభముగిసెను.

ఇన్ఫ్లూయంజానుండి జాగ్రత్త

గొంతునొప్పి, ట్రామ్మ్యుషిడి సెము రాకుండుటకు వెప్స్ నుపయోగింపుము.

ఇన్ఫ్లూయంజా, జలుబు, కైత్వము, క్వానసంబంధములైన వ్యాధులకు మూలము విషక్రిములే. విషక్రిములను శాశన మొనర్చు వెప్స్ బిల్లలను నేనింపనిచో, అది అన్ని చేరి ఎట్టి అవధిను గలిగింనునో తెలియదు.

ఇన్ఫ్లూయంజా పురుగులను గాలిలోకూడ పోనికె ఎట్లు పీల్చుచున్నారో, ఆలాసననే వెప్స్ పొగలకుకూడ పీల్చును. వెప్స్ ను నోటిలో వేసికొనిన వెంటనే అందుండి వెడలు ముదుపొగలు క్వానసలోకూడ క్వానసాశయలద్యారా క్వానసాశయలలోనికి పోవును. గొంతులో గలిగిన నొప్పి, మంట మాయమగును. బాధ నొందిన లోశాశయ లన్నిటికి క్రమము గలిగించి చేయుట నిచ్చును. వెప్స్ అడ్డుపడుకొనుచు తెగ గొట్టి, క్వానసను నులభింపగా పీల్చునట్లునర్చును. ఈవిధముగా ఇన్ఫ్లూయంజాను మొదలగు శాశన మొనర్చును.

దగ్గులు, జలుబు, గొంతునొప్పి, ట్రామ్మ్యుషిడి సెము, ఉబ్బువము, కఫదగ్గు, పిల్లలదగ్గులు మొదలైనవాటికి వెప్స్ మంచిము దని వైద్యులచే ఆమోదింపబడియున్నది. నేడే ఒక వెప్స్ నీసాను కొనుడు. నెల 1-కి రు 1/- చుండులంగల్లెన్నిటి యందును దొరకును.

మెసర్స్ దాదా అందుకో., చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. Peps.

కుస్తీటూర్ మెంట్లు

గుంటూరు మునిసిపాలిటీయొక్క 6 వ సేషన్లో హెల్త్ అండ్ బేబీకిక్ ఆధికత్యకున విద్యార్థులకును, వృత్తిగా నెలలించించినవారికిని ప్రత్యేకముగా టూర్క మెంట్లు 1-8-29, 2-8-29, 8-8-29 తేదీలను జరగును. ఆంధ్రవిద్యార్థులందఱు నిండు పాల్సాన ప్రార్థితులు. దుఃఖాన్తుల 25-2-29 లోగా సంపవలెను.

వృత్తిగాగలవారిలో సుప్రసిద్ధుల పాల్సాండురని తలచుచున్నాము.

నడింపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావు, వైద్యుడు. 198

కర్నలు లారెన్సుగారు

అరేబియాలోనుండి ఉద్యోగి. సెలవుపైకిండి అఫ్గను సరిహద్దురాష్ట్రములందు మొన్నటివర కుండె నరియు, వీరి ప్రచారమే ప్రస్తుత దుస్థితికి కొంతవరకు కారణమని దలచుటకు టుచే వీరు ఇంగ్లాండునకు వలసివేయబడిరి. ఈ అనుచరవేరన వడలిరి. ఇంగ్లాండులో దిగివెళ్ళిన న్నితరు ఆం పేగు తెల్లు కొనిరి. ప్రతికావితేజులు ఫోటోగ్రాఫులు వీరిని వెంబడించిరి కాని వీరి క్యూకిని చిక్కక పారిపోయిరి.

జనరల్ బ్రాము వెలు బూతుగారు

కాల్వేనను ఆర్య (రక్షక వైద్యుడు) నాయకులు - వారి భార్య. వీరి కీమధ్య చాల జబ్బు చేయటచే వీరి తనంత రము సంస్థ నాయకత్వము గూర్చి ఆలోచింప ప్రవచనమునం దన్ని ప్రాంతములందు ప్రతినిధులు పరమజీవేమి. వారసుని నాయకు రహస్యముగ కవరులో చూసి నీలచేసి యుంచిరి. ఆ విషయమై కోర్టులో వ్యాజ్యములు గూడ వచ్చెను.

జూగోస్టావియారాజు

అలెగ్జాండరు రాజుగారు పార్లమెంటు సభను రద్దుచేసి తానే స్వయముగ నిరంకుశముగ నేలుచున్నారు.

అమెరికావారికి స్వాగతము

డా॥ సాకువర్తగార, డా॥ ద్రుమాంతుగారు అమెరికానుండి భారతదేశమునకు బ్రహ్మచర్య వ్యాప్తి కోర్కెను నమనకు విచ్చేసిరి. డా॥ మామలక్ష్మిరెడ్డిగారు తిశితరులు మదరాసులో స్వాగత మొసగుట. (తె. పో. వీ.)

స్టేటుకౌన్సిలు కొత్తసభ్యుడు

గా॥ హెచ్. ఎల్. బ్రెయిదువుడుగారు ఐ. సి. ఎస్. మదరాసు ప్రభుత్వము రివిన్యూబోర్డు సభ్యులు స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులుగ పెర్మనెంగారి స్థానే నియమింపబడిరి.

శ్రీమతి సుమతీదేవి మిత్రగారు

లక్నో మునిసిపలు సంఘమునకు ఎన్నుకొన బడిన ప్రథమస్త్రీ. కాంగ్రెసు అభ్యర్థినిగ నిలిచి అత్యధికముగ వోట్లు సంపాదించెను.

శ్రీ వల్లాకిమిడి రాజావారి కాలేజి సింహ మగు కీ॥ శే॥ హెడ్డాస్టరు ఇవటూరి కనకాచలం, ఎం. ఏ, ఎల్. టి. గారు.

మద్రాసు గ్రామకోర్టుల చట్టము

నవరణబిల్లుయొక్క ఉద్దేశములు, కారణములు
మద్రాసు గ్రామకోర్టుల చట్టము (1888) క్రింద ఒక జిల్లా మున్సిపలు అధికారముతోనున్న యొక గ్రామకోర్టుచే గావించబడిన డిక్రీ మరొక జిల్లా మున్సిపలుచే అమలు జరుప బడుటకు నిబంధన యేర్పరచెను. ఈ విషయము గూర్చి 81-10-1927 లేడి కాపనపథా పరమజీవులలో వడుగబడిన ప్రక్కకు జబాబుగా ప్రభుత్వమునా రొసగియుండిన వాగ్దానము ననుసరించి, పై యుద్దేశము నెరవేరటకుగాను చట్టముయొక్క 66 వ సెక్షను పరినిపబడుటకు సూచన గావించబడినది. ఒక గ్రామకోర్టుచే గావించబడిన డిక్రీ అమలు జరుపబడుటకు సదరు డిక్రీసంబంధించిన జిల్లా మున్సిపలు తన అధికారముతోనున్న యే యికిర గ్రామకోర్టున కయినను మాత్రమే దానిని వంపనప్పు నుగాని, తన అధికారమునకు తోబడియుండిన యే గ్రామకోర్టునకును వంపగూడదని, యీ బిల్లుగలదు స్పష్టము గా వింత బడినది. ఒక గ్రామకోర్టుచే గావించబడిన డిక్రీ అమలు జరుప బడుటకు చట్టముయొక్క 65 లేక 67 సెక్షను క్రింద ఒక చరాస్తియొక్క శత్రు లేక క్రయమునకు సంబంధించిన యొత్త కవు జిల్లా మున్సిపలుచే గావించబడినపుడు, సదరు యొత్తకవు వైరి, సివిలు (ప్రాసీ జరు కోర్టు యొక్క 96 సెక్షను క్రిందను 2 వ సెక్షను క్రిందను, అప్పీలు చేయబడగలదేమో యని సందేహ ముదయింప వచ్చును. కాని యట్టిపుత్తక ఒక గ్రామకోర్టుచే గావించబడినపుడు, దాని నిమగ్నుటకు చట్టముయొక్క 78 సెక్షనుక్రింద జిల్లామున్సిపలు నకు మాత్రమే అధికారముండును. అట్టి సందేహమును లోలగించుటకు 81-వ క్లాజు చేపట్టబడినది.

28-1-29

ఎం. కృష్ణనునాయుడు.

కామామృతము

కా మా మృ త ము 1676

ఈయావధము రాత్రిపూట ఒక్కమాత్ర పుచ్చు కొనిన ఎంత నిస్సారమైన కుక్కమైనను వెంటనే సంసారసా ఖ్యము నీయగలదు. రీ దినములలో మూత్రములో గలసిగాని, మందువెనుకలగాని, నిద్రలోగాని పోయెడి కుక్కమును దృఢ ముగా నిలిపివేయును. మధ్యన పుంసకులు, వరములబలుము తగ్గి నవారు ఈమందునే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన విక్రీలి శక్తివంతులు కాగలరు. మియు త్తరములు రహస్య ముగా భద్రము చేయబడును. యోగ్యతాపత్రములు అనంత ములుగాగలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అడ్రసు: అమృతాశ్రమము నెం 1. ఏలూరు. క. హాపరిజిల్లా

నూతన నిర్బంధ శాసనము

శాసనసభ

ప్రజారక్షణచట్టము, దీర్ఘ చర్యకు విద్య, భారత శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడెను. ఆ రు వ ది యొక్కమంది సభ్యులు, చట్టమున కనుకూలము గను, ఏబదిమంది ప్రతికూలముగను తమసమ్మతుల నిచ్చియుండిరి. ప్రజాప్రతినిధులలో కొందరు అని వార్యకారణములచే శాసనసభకు పోలేకబోయిరి. ప్రభుత్వపక్షముంతయు పూర్తిగ హాజరయ్యెను. బల వత్తరమగుకారణము లేకయే, శాసనసభకు హాజ రుగాని సభ్యుల చర్యమాత్రము నిందార్జి మనుటకు సందియములేదు. చట్టమున కనుకూలముగ వోటు జేసినవారిలో ఇరువదియార్గురు అధికారులును, పది మంది నామినేటులు అనధికార సభ్యులును గలరు. పదిమంది యూరపియనుసభ్యులు గలరు. వీరందరును ఎల్లప్పుడును ప్రభుత్వపక్షముననే వోటుజేసెదరు గాన, వీరి వోట్లను పరిశీలింప నవసరములేదు. ఇక అనుకూలముగ వోటుజేసిన అనధికార సభ్యులలో పదముగ్గురుమహమ్మదీయులును, ఇరువురు హిందు వులును గలరు. ప్రతికూలముగ వోటుజేసిన ఏబది మందియు ప్రజాప్రతినిధులే. వీరిలో కాంగ్రెసుసభ్యు లును, నేషనలిస్టు సభ్యులును గలరు. స్వతంత్ర పక్షము వారిలో కొలది మంది మాత్రము ప్రతికూలముగ వోటుజేసిరి. స్వతంత్రపక్షనాయకు లగు జిన్నాగారు హాజరు గాకబోవుటచే, ఇట్టిచీలిక గలిగెనని చెప్పవచ్చును. ఏదియెటులున్నను, ప్రజా ప్రతినిధులలో నత్యధికసంఖ్యాకులు బిల్లునకు వ్యతి రేకముగ వోటు జేసి యున్నపుడు, దేశ మిందుకు ప్రతికూలముగ నున్నదనుటకు సందియ మేమి?

కేవల అధికారప్రాబల్యమువలన ఈచట్టము నెగ్గింపబడెను. పేరెన్నిక గనిన భారతీయప్రముఖు లందరును బిల్లు నెదిరించి యుండిరి. జయకరు, కేల్కారు, మెహతా పురుషోత్తమదాసు, నెహ్రూ, కుంజ్రా, మాలవ్యా, బిర్లా, ఈశ్వరశరణు, చమక లాల్, నీలకంఠదాసు, మూంజీ, మున్నగు వివిధపక్ష నాయకులును తిరస్కరించిన చట్టమున కెట్టివిలువ యుండునో యూహింపవచ్చును. యం. కే. ఆచార్యులగా రొక్కరే, తటస్థులుగ నుండిరి. వీరు తమప్రసంగమునందు మాత్రము, చట్టమును బలపరచిరి. ఒకవంక పూర్వార్చారప్రియత్వమును వేరొకవంక కాంగ్రెసు పక్షప్రాతికూల్యమును వీరి నావహించినవి. ఆచార్యులుగారికిగూడ, చట్టము నందలి నిరంకుశాధికారము రుచించుట లేదు. సామాన్య చట్టములక్రింద నేరస్థులను విచారింప వలయు నని వీ రభిప్రాయపడుచున్నారు. చట్టము యొక్క మూలసూత్రము నిరంకుశాధికారప్రాబల్య మగుచున్నపుడు, వీరు చట్టము విషయమై ఏల

తాటస్థము వహింపవలెనో తెలియకున్నది. వింత ఏమన, చట్టమునందు కమ్యూనిస్టులను పదమును పొందుపడుపలేదు. దానిని శిక్షించుటకు మార్గము లను సూచింపలేదు. ప్రస్తుతచట్టము, కమ్యూనిస్టు లను శిక్షించుటకు మార్గగ, భారతదేశస్వాతంత్ర్యము సభిమానించువారిని క్రమవిచారణ లేకుండ శిక్షించుటకు వీ లొనగుచున్నది.

సర్ డెనిసు బ్రేగారు హిందూమతముపట్ల మిగుల ఆతురము గనుపఱచిరి. హిందూమహమ్మ దీయమతములను కమ్యూనిస్టులు నిందించెదరనియు, వారిని కాపాడుట కీచట్టము ప్రతిపాదించబడెననియు, నుడివీ. కాని, మిస్ మేయోగారు హిందూమత మును, హైందవవిజ్ఞానమును తూలనాడుచు గ్రంథ మును ప్రకటించినపుడు, సర్ డెనిసు బ్రేగారు గాని, ఇతర ప్రభుత్వసభ్యులుగాని ఎట్టి యాతురము జూపియుండలేదు. మేయోగారి గ్రంథమును నిషే ధించియుండలేదు. ఈమె చెలిపిన అసత్యములను ఖండించియుండలేదు. అట్టితరి హిందూమతరక్షణ కొరకు వీ రిప్పుడు చూపుచున్న యాతురమును హృ దయపూర్వకమని ఎంచుట కెటుల వీలగును? ఈశ్వర శరణుగారు సూచించినట్లు, హిందూమహమ్మ దీయ మతములను దూషించువారిని, ప్రజారక్షణ చట్ట మిక్ముందును తాకజాలదు. అట్టితరి, ఇట్టి హేతువాదము గావించుట పాడియగునా? భార తీయనాయకులకు గల ప్రబలాక్షేపణ, కార్యనిర్వాహకప్రభుత్వమునకు సర్వాధికార మిచ్చి న్యాయ స్థానముల అధికారమును తగ్గించుటనే గలదు ఇట్టియధికారము దుర్వినియోగ మగుట సహజము. విచారణలేకుండ ప్రవాస మంపుట, గుట్టుముముందర బండిని గట్టుటవలె నున్న దని, పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారు స్పష్టపరచిరి. బాంబాయి అల్లరులకును ప్రస్తుతచట్టమునకును ముడిబెట్టుట విచిత్రము.

హిందూదేశమునందు సాంఘికకలహములు చాలకాలమునుండియు సాగుచునే యున్నవి. వీనిని నివారించుటకు స్వరీపాలనానుభవమే సరి యగు ప్రక్రియ యనుటకు సందియము లేదు. హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతమునకు ఫల మని ఎవ్వరును ఇంతవరకు చెలిపియుండలేదు. సర్ అబ్దుల్ కాయముగారను సభ్యునిదృష్టికి మతకలహములు, కమ్యూనిస్టు సిద్ధాం తములు, జాతీయత మున్నగునవిన్నయు ఒక్కటే. వీరి కెట్టిభేదము గనుపింపలేదు. ఇట్టివారిలో వాదించి ప్రయోజన మేముండును? ఇట్టి సభ్యులను ప్రేరే పించునది అధికారాభిమానము దప్ప వేరుగాదు. వీరికి రాజకీయ సాంఘిక సంస్కరణ మేమాత్రము పనికిరాదు. ఇంపీరియల్ సిద్ధాంతము ప్రపంచమును ఒకకొనకు దీసికొని పోవుచుండ, కమ్యూనిస్టు సిద్ధాం తము వేరొకకొనకు తీసికొని పోవుచున్నది. ఒకదాని ప్రాబల్యమువలన ఇంకొకటి జనించినది. హిందూ దేశమునకు ఈ రెండు సిద్ధాంతములతోను నిమి త్రము లేదు. భారతీయులకు గావలసినది స్వపరి పాలనాస్వాతంత్ర్యము. వీరు ఇరుకక్షల వారిచే ప్రేరేపింపబడజాలరు. సిద్ధాంతములతో నాగక, విదేశీయుల తవరయినను అక్రమముల నొనర్చెదరేని, వారిని శిక్షించుటకు చాలినన్ని చట్టములు లుండనే యున్నవి. అట్టితరి, నూతననిర్బంధచట్టమును నిర్మిం

చుటకు కతం బేమని ప్రజాప్రతినిధు లడుగు చున్నారు. వీరిదేశకు తగినజవాబు వెలువడ లేదు ప్రజాప్రతినిధుల ప్రసంగములు హేతుబద్ధ ములై యొప్పుచున్నవి. వీరి హేతువాదము నెదు రొగ్గన జాలక, అధికారసభ్యుల ప్రాబల్యమువలన నూతనచట్టము, నిర్మితమయినది. ఇందువలన ప్రజ లలో బెరిగిన అసంతృప్తి ఇంకను ఎచ్చగునుగాని, తగ్గిపోనేరదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు కాంగ్రెసు ఉద్యమము అహింసాబద్ధ మైనదని, స్పష్టపరచిరి. క్రేరారుగారు మాత్రము, అసహ యోద్యమమును నిరసించుచు, ఇది అహింసాబద్ధ మయినది గాదని తెలుపుట చోద్యము. అసహ యోద్యమనాయకుడగు గాంధీమహాత్మునకు అహిం సయే ప్రాణప్రదము. క్రేరారుగారి నడుపుటబట్టి నూతన నిర్బంధముల క్రిందకు కాంగ్రెసు ఉద్యమ మును గూడ తీసికొనివచ్చుట కవకాశము గలదు. నూతనచట్టము, దేశానర్థములను పూర్తిగ తొల గింపజాలదని, క్రేరారుగారే అంగీకరించుచున్నారు. అట్టితరి, నూతనసంకటములను మాత్రము దెచ్చి పెట్టుట కిది యుపయోగపడవచ్చును. నిర్బంధ శాసనచారిత్ర మిందు కనుగుణముగ నున్నది. చట్ట మును నిర్మించు నుద్దేశ్యము వెనుకబడి, పేరుప్రయో జనముల కిది యుపయోగపడుచుండును. ఇట్టిచట్ట ములను నిర్మించుటకన్నను, ప్రజాశయములను వెన్నెంటనే సఫలపరచుచో, అశాంతి దొలగును. శాంతి చేకూరును. నిర్బంధము లధికమగుకొలదియు అసంతృప్తియు సధికమగుటచే నెట్టిలాభము గలుగ జాలదు.

ముఖ్యమయిన ప్రక్రియను విడనాడి, నిన్నా ర మగు నితరప్రక్రియలను చేపట్టుట దూరదృష్టి కానేరదు. నిర్బంధచట్టముల సంఖ్యను బెంచుటవలన, ప్రయోజన ముండదు. ప్రభుత్వపు క్రెంసీ పద్ధతి వలన, ప్రజలకు నష్టము గలిగెనని, జోన్నగారను యూరపియను సభ్యులే నుడివియుండిరి. ఇట్టివ్యాధు లన్నిటికిని, స్వపరిపాలనాప్రధానమే దివ్యోషధము. దానిని మానివైచి, ఎంతటి తీవ్రనిర్బంధములను ప్రయోగించినను ఫల ముండదు. ఆళ్వారు మహా రాజుగారుగూడ రాజప్రతినిధిగారి కిచ్చినవిందు సందర్భమున ముచ్చటించుచు, హిందూదేశమును అధినివేశరాజ్యముగ గావించిన కీర్తి ఇర్విను ప్రభువు గారికి దక్కు నని నుడివిరి. కాని, ప్రస్తుతసందర్భ ముల గాంచునో, అట్టి కీర్తి వారికి దక్కునా యని సందేహము పొడమకమానదు. రాజప్రతినిధిగారు, అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యమును యీ దేశమునకు వెంటనే ప్రసాదించినగాని, పరిస్థితులు చక్కబడవని బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి నివేదించుట యత్యవ సరము. ఇంకను వెనుకాడుటవలన లాభముండదు. ప్రజలుమాత్రము అహింసాపథమును వీడక, కాం గ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించి శీఘ్రకాలము లో ఇష్టకామ్యార్థసిద్ధి బడయుట క్రేయస్కరము. ప్రస్తుతనిర్బంధములు, వారి సంకల్పమును చలింప జేయ నక్కరలేదు. భారతీయుల భావిస్థితివారి స్వయంకృషిపైసనే ఆధారపడి యుండు ననుట నిశ్చయము.

కార్యరేషను స్వాగతము : మద్రాసు మెయిలు

మద్రాసు కార్యరేషనువారు సైమను కమిషను కొనగడలచిన స్వాగతమును మద్రాసు మెయిలు పత్రిక గూడ అధిక్షేపించుచున్నది. కార్యరేషను నభివృత్తాంతమును సైమను గారు నడువకుండిన బాగుండు నని యీపత్రిక చెలుపుచున్నది. సైమను గారి కేమత్రమయినను ఆత్మగౌరవ మున్నచో వారు కార్యరేషనువారి స్వాగతమును స్వీకరింప జాలరు. కాని దొరకినదే చాలుగద యని స్వీకరించు చో, వారిచర్యను నహాకారవాదు లయినను మెచ్చ జాలరు. బ్రిటీషు పార్లమెంటు ప్రతినిధులు గావు నను, ఇంగ్లండునందు ఉన్నతస్థానము నాక్రమించు చున్నారు గావునను, వారికి స్వాగత మొనగడలచి నటుల, విజ్ఞానపత్రము చెలుపుచున్నది. అంతయు గాని, స్థానికస్వపరిపాలనము గూర్చిగాని రాజ్యాంగ విధానపు మార్పుల గూర్చిగాని, ఎట్టి యభిప్రాయము నిచ్చుటలేదు. ఇట్టి స్వాగతపత్రము నిచ్చుట కన్న మానుకొనుట మేలని, మద్రాసు మెయిలు పత్రికతలంపు. స్వాగత మిచ్చుట కంగీకరించినవారయినను, నిరర్థకమగు స్వాగతమిచ్చుటకు మాత్రము నమ్మతించుటచే, దీని కెట్టివిలువ యుండజాలదు. పెక్కుమంది ప్రముఖులకు కార్యరేషనువారిది వరకు స్వాగతమిచ్చియుండలేదా వీరికి మాత్రమే ల యొ న గ గూ డ ద ని, జ స్తి సు ప డ నభ్యులడుగుచున్నారు. అటులగుచో, సైమను కమిషనువారు వెనుకవచ్చినపుడు, వీరేల స్వాగత మొనగి యుండలేదు? ఒక్కమారుగ నింత మక్కువ వీరికి కమిషనువారిపై నేల గలుగవలయునా? వెనుక లేని గౌరవ మిప్పుడు ఉద్భవింపనేల? ఏ సంగతిని నుదాహరించుకుండ శుష్కస్వాగతము మాత్రమిచ్చుట బట్టి రాజకీయ భేదములు స్వాగతమున కంగీకరించినవారిలో గూడ గలవని, మెయిలుపత్రిక తలచుచున్నది. పోలీసు భటులకు కావలా పెట్ట వలసివచ్చుట యిట్టి సందేహమును బలపరుచుచున్నటుల, మెయిలుపత్రిక భావించుచున్నది. మరియొక వింతను గమనింపవచ్చును. స్వాగతము గూర్చి విచారించుటకు ప్రత్యేకసమావేశమును కూర్చుండునని, ఇరువదియార్గురు సంతకముల జేసి విన్నపమును పంపియుండిరి. వీరిలో పందొమ్మిదిమంది మాత్రమే సభకు హాజరయిరి. మిగిలిన ఏడుగురుకును పిమ్మట వివేక ముదయించె నని, మెయిలుపత్రిక భావించుచున్నది. వీరు పశ్చాత్తాపము జెందియుండురు. ఇంకొకవింత గలదు. సంతకముజేసి హాజరయినవారిలో గూడ ముగ్గురు తటస్థముగనుండిరి. వీరి తాటస్థమునకు కారణము తెలియ కున్నది. ఇంత వివాదగ్రస్తమగు విషయమును కార్యరేషను సభలో ప్రవేశపెట్టుట పాడిగాదనియు, ఇకముందు రాజకీయ వివాదములు బ్రబలి కార్యరేషను వ్యవహారములను స్తంభింపజేయుననియు, మెయిలు పత్రిక భీతిజెందుచున్నది. సైమను కమిషను సభ్యులు పార్లమెంటు ప్రతినిధులను వాడమయినను, యీపత్రికకు రుచింపలేదు. కార్యరేషను స్వాగతము, కార్యరేషను మందిరమున జరుగక, హార్బరు యొద్ద జరుగునని, యీ పత్రికకు తెలియుటచే, నిట్టి యేర్పాటు మరింత హాస్యాస్పదమని సూచింపబడెను. మొత్తముమీద, స్వాగతవ్యవహార మంతయు అపభ్రంశములతో గూడుకొని యున్న దని

చెప్పవచ్చును. నగరమునందలి డివిజనులు కాని లరులసంఖ్య చూచిన, పడునొకండుమంది స్వాగత పత్రమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేసి యుండ, తొమ్మిదిమందిమాత్రమే అనుకూలముగ వోటుచేసి యుండిరి. మిగిలినవారు నామినేటుడు కొన్నిలరులును, ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యమువలన వచ్చినవారును మాత్రమే. ఇందువలన, మద్రాసు నగరము తన ప్రతినిధులద్వారా స్వాగతమునకు వ్యతిరేకాభిప్రాయము వెల్లిబుచ్చె ననుటకు సందియములేదు. జస్టిసుపత్రిక సయితము, స్వాగతపు హాస్యాస్పద స్వభావమును గుర్తించి తన ఆక్రోశము నిటుల వెల్లడించెను.

“స్వాగతసభ కావలయు నని కోరుచు సంతకముల పెట్టినవారిలో కొందరు సభకనలే హాజరు గాకబోయిరి. వీ విచిత్రచర్యకు తగిన నమాధానము వెలువడు నని తలచెదము. ఆఖరుక్షణమున వీరు భయకంపితులై పిరికితనము చూపలేదని తలచెదము. సంతకము చేయనివారిలో ఒకరిద్దరుసభ్యులు ప్రాతికూల్యమునకు భయపడిరిని తలచుటకు మాకు కారణముగలదు. ఇటుల వడకుచున్న వ్యక్తుల దౌర్బల్యము పట్ల గౌరవము గలుగజాలదు. హాజరయినవారి విషయమున, కొన్ని వింతలు ఏర్పడెను. దివాను బహదూరు గోవిందదాసు చతుర్ముఖదాసుగారు సంతకము జేసి యుండుటచే, స్వాగతతీర్మానమును వీరు నిశ్చయముగ నంగీకరించిరిని విదితమగుచున్నది. కాని, విషయము చర్యకు రాకముందే సభను చాలింపవలయునను తీర్మానమును వీ రామోదించుటయు, స్వాగతతీర్మానము చర్యకు వచ్చినపుడు తటస్థులుగ నుండుటయు, ప్రతివారిని ఆశ్చర్యమున ముంచెను. సుప్రసిద్ధ పౌర్నుట్రపు ప్రతినిధి, ఒక అడుగును భూమిపై నను, ఇంకొక అడుగును సముద్రముపై నను పెట్టవలయునుగాని, ఒక్కదానికే అంటుకొని యుండగూడదని భావించుచున్నటుల దోచును. తమసంతకము నాధారముజేసికొని పలువురు పెద్దమనుష్యులు సభకు వచ్చినపిమ్మట, సభను చాలింపవలయు నను తీర్మానమును వీ రామోదించియుండుట, మిగుల అశారవము. వీరిమనస్సు ఇంతత్వరలో మారిపోవుటయు, తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటు జేయుటకయినను ధైర్యము లేకబోవుటయు గమనింపదగును. మరియొక విచిత్రసంఘటనము జరిగెను. అధ్యక్షునికిగాని, కౌన్సిలుకుగాని, ఎట్టి సమాధానము జెప్పకనే, మొదటనే రాసు, పవలుగార్లు సభనుండి లేచిపోవుట వింతగ నుండెను. అధ్యక్షుని పట్ల వీరు అశారవము జూపిరి. సభను కూర్చవలయునని అధ్యక్షుని గోరి, సభను అధ్యక్షుడు కూర్చిన పిమ్మట సభలోనుండి వెడలిపోవుట, చాల అశారవము. ఇకముందొట్టి తెలివితక్కువ ప్రవర్తనము జరుగదని నమ్మెదము.”

జస్టిసుపత్రిక వ్యాఖ్యానము లెటు లున్నను, ఈపత్రిక కయినను స్వాగతసభ పరిహాసాస్పదముగ తోచెనని, వైన ఉడపారింపబడిన వాక్యములబట్టి గ్రహింపవచ్చును. మెయిలు జస్టిసుపత్రికలే సమర్థింపజాలని స్వాగతసభను సహాకారవాదులయినను హర్షింపజాలరు. ఇట్టిస్థితిలో సైమను కమిషనువారు స్వాగతము నందుకొనక, తమగౌరవమును కొంత వర కయినను కాపాడుకొనుట లాభకరము.

బొంబాయి అల్లరులు : టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా

బొంబాయి అల్లరుల నాధారముగ టైకోని, బ్రిటీషు పత్రికలు హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యమును ప్రసాదింపగూడదనియు, బ్రిటీషు పరిపాలనమే కొనసాగుట యత్యవసరమనియు, సూచించుచున్నవి. డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక గూడ నిటులనే సూచించుచున్నది. స్వరాజ్యనిరాకరణవిషయమున, కన్నరైటీవు లిడరలు లేబరుపక్షభేదమే గనుపింపదు. బొంబాయి అల్లరులబోలు అల్లరులు కలకత్తా మున్నగు ప్రదేశములలో నిదివరకు జరిగియుండెను. స్వరాజ్యమును ప్రసాదింపగూడదను సిద్ధాంతమున కిట్టి సందర్భములు అనుకూలంపజాలవు. అందుకుమారుగ స్వరాజ్యావశ్యకత నివి మరింత తేటపరుచుచున్నవి. టైముస్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక బొంబాయి అల్లరుల గూర్చి వ్రాయుచు, అధికారు లీ సమయమున తమ అసమర్థతను బయల్పరచి రని, సూచించెను. అనధికారసంఘ మేర్పడి, అల్లరులగూర్చి విచారించి నిజకారణముల గనుగొనవలయు నని, ఈ పత్రిక గోరుచున్నది. టైముస్ పత్రిక, అధికారులచర్యలను సాధారణముగ నమర్శించుచుండును. అట్టితెరి, యీ పత్రిక అధికారుల అసమర్థతనుగూర్చి వ్రాయుటకూడ, లా - ఆర్డరు రక్షణము పట్ల పూర్వాభిప్రాయము మారినటుల తలంపవచ్చును. ప్రజలకు బాధ్యతనొసగినగాని, లా - ఆర్డరులు సురక్షితముగ నుండజాలవని తెల్లమగుచున్నది. ప్రస్తుతపరిపాలనా విధానముక్రింద, లా - ఆర్డరుల విధానము విశేష మగు అవజయము గాంచెను. ప్రజలకు స్వపరిపాలన మిచ్చినగాని, యీశాఖ తృప్తికరముగ కొనసాగజాలదు. బొంబాయిపౌరులు శాంతవాతావరణమును వ్యాపింపజేయుటకు నలుపుచున్న ప్రయత్నములు సఫలమగుగాక యని కోరెదము. హిందూ మహమ్మదీయసఖ్యమువైననే సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి ఆధారపడి యుండును. అట్టితెరి ఉధయసంఘనాయకులును గలసి, జనసామాన్య మవలంబించిన క్రోధపూరిత మగు అవివేకచర్యలను నివారించెద రని నమ్మెదము.

కార్మికవివాదచట్టము

కార్మికవివాదచట్టమును శాసనము గావించు ప్రయత్నము విరమింపబడు నని, యింతకుముందు జేరినవార్తలు సూచించెను. కాని, క్రేరారుగారు భారతశాసనసభలో ముచ్చటించుచు, కార్మికవివాదచట్టము ఈ నెల 13 వ తేదీని ప్రతిపాదింపబడి, సెలెక్టు కమిటీ కంపబడు నని, సూచించిరి. ప్రజారక్షణ చట్టము శాసనమగుటచే, కార్మికవివాదచట్టమునుగూడ శాసనముజేయ బ్రయత్నించుట వింత గాదు. కాని యీచట్టము కార్మికులకు మిగిలిన సమ్మోహకులను గూడ తొలగించి, వారికష్టములను మరింత బెంచునుగాని, తగ్గింపనేరదు. కార్మికులలోనీచట్టము సంతృప్తిని బెంపజాలదు. ఇది మరియొకనిర్బంధచట్టముగ పరిణమించుట సహజము.

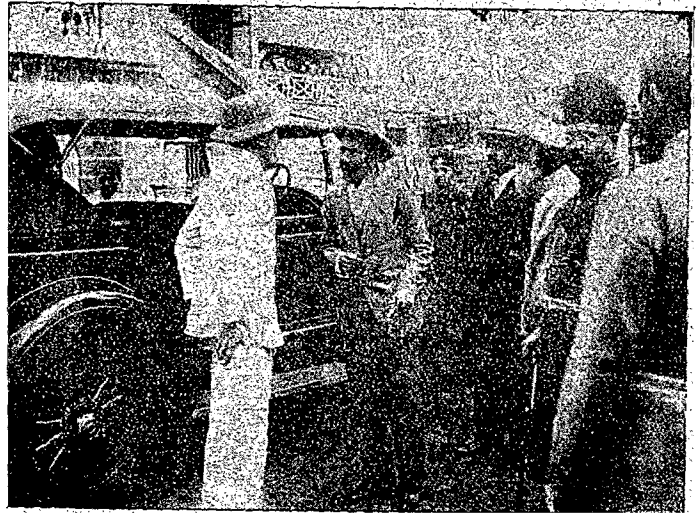
(శ్రీ) సంగీతశాల:—శ్రీ సాయంత్రము 4-30 గంటలకు గోకేజిహాలులో రామయణ మహాత్మ్యమును బ్రహ్మశ్రీ చిదంబర భాగవతగాథ వారికథగా చెప్పెదరు. ఈ నెల 10 తేదీన సాయంత్రము 4-15 గంటలకు శ్రీరామజననము నరించి శ్రీ చిదంబర భాగవతగాథ చెప్పెదరు.

హైదరాబాదు నైజాముగారు-మదరాసు

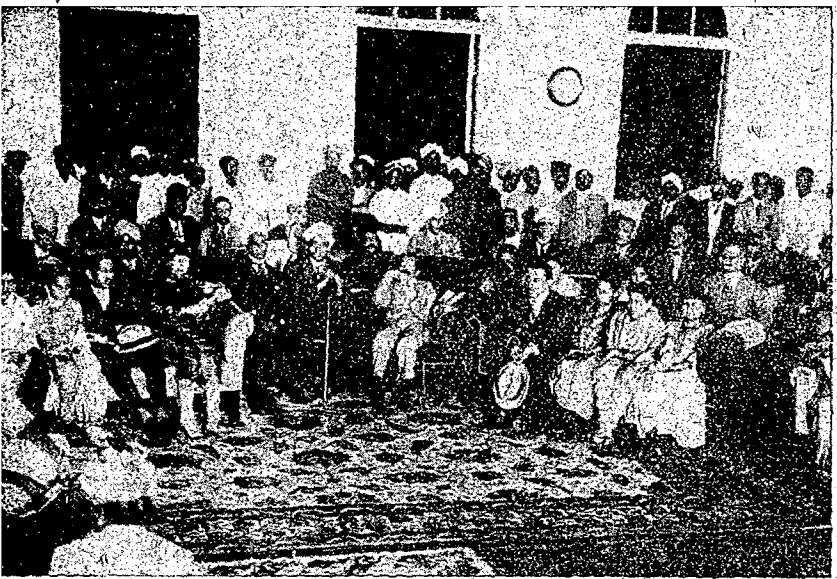

(1)

(2)

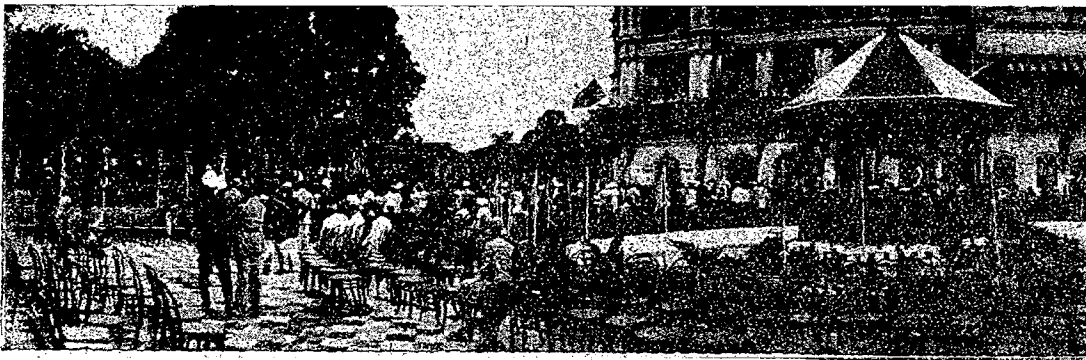
(1) హైదరాబాదు నైజాముగారు మదరాసులో మహమ్మదీయ కళాశాలను జూడబోవుట. వారివెంట ప్రింసిపాలుగారు, కుమారుడు కుమార్తెలు సహచరున్నారు. (2) మహమ్మదీయ కళాశాల ప్రిన్సిపాలుగారు నైజాముగారితో మాట్లాడుట. (ఎ. రత్న.)

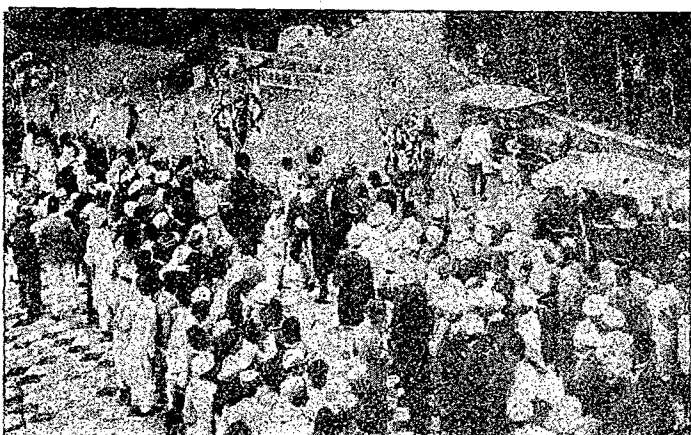
కాన్ఫరెన్స్ లో కలబునందు సన్మానము
నైజాముగారు మధ్యకూర్చునియున్నారు. (తక్కువ సోపానంపై వారికుమార్తెలు కూర్చుంటున్నారని గమనించు.)

అక్కటే సవాలుగారు ఆమీరమహల్ నందు నైజాముగారికి విందు చేయుట.
రాత్రి తీయబడిన ఛాయాపటము. (పి. ఎన్. ఎ.)

నైజాముగారికి మదరాసు పెద్ద లాసంగిన విందు - కుల్లానుభవము, తోటలు అలంకరింపబడి యుండుట. (ఎ. రత్న)

కుల్లాను తోటతో నైజాముగారికి మదరాసు పౌరు లాసంగినవిందు. నైజాముగారు రాకపూర్వము అతిథులు కలిసి యుండుట. (పి. ఎన్. ఎ.)

సవాలు అబ్దుల్ యూజుంగు బహదూరు
నైజాము శ్రభుత్వమందు న్యాయగాళి కార్యదర్శిగ
నియమించబడిరి. ఇంకొక జడ్జిగ నుండిరి.

జాన్ హెన్రీ విట్టిగారు పి. సి.

భారత దేశ కార్మికపరిస్థితుల విచారింప నియమింపబడనున్న రాయలుకమిషను అధ్యక్షుల కంగికరించిరి. పార్లమెంటులో కామన్సునభకు 1921-28 సం॥ లలో అధ్యక్షులుగ నుండిరి.

రాజమోహన క్యాలండరు
8 రంగులచే ముద్రింపబడి అందముగా వున్నది.
కోరినవారికి పంపెదము.
పి. సి. ఏ. ఆంధ్రు ౧౦, ఆయుర్వేదపూజం,
పెరిదేవి, నెల్లూరుజిల్లా.

సు ర జే మ ల్స్
శుద్ధమైన వెండిసామానులు
4353-2, 313, యస్సనేడు మద్రాసు.

విదేశవార్తలు

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దగ్గి, ఫిబ్రవరి 7.—రాజాగారి ఆరోగ్యపరిస్థితులందు మార్పు లేదనియు లేదు.

కొంచెముగా ఇంకా పుష్కలము సాగుచున్నది. యాంత్రిక ప్రభుత్వ ఎక్కువమంది. నిన్న ఆమె తమ్ముని పెండ్లి కట్టినది.

లండన్, ఫిబ్ర 8:—గురువార మధ్యాహ్నము 11.45 గంటలకిప్పుడు ప్రకటించిరి:—రాజాగారికి జబ్బు మరల లేదని కూర్చున్నట్లు క్లిష్టతను సమాధానముగా గొంపోవు సమయము వచ్చినందువల్ల. ఇప్పుడు గొంపోవుట మంచిదని వైద్యులను చూపారు. రాజాగారి యభివృద్ధి ఎక్కువగా వచ్చినది కారణముగా (బ్రిటిష్ వైద్యకర్తలకు) దానిని చూపిరి. బలము మనుపటికంటే ఎక్కువమైనది. చెండుపాదము కూర్చుండిరి. అయ్యది ఆయనకు సుఖముగా నున్నది.

దగ్గి, ఫిబ్ర 7:—రాజాగారిని తక్షణమే ఆరోగ్యకరముగా ప్రదేశమునకు గొంపోయెదట. కోజాను నిర్ణయించుచున్నారు. వాతావరణపరిస్థితులనుబట్టి రాజాగారిని సముద్ర తీరప్రాంతమునకు గొంపోవుట కుదురు.

బొగ్గుగనుల పరిస్థితులు

బాగుపడుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దగ్గి, ఫిబ్ర 7:—బొగ్గుగనుల పరిస్థితులు యభివృద్ధి గాంచుచున్నట్లు గవింపుచున్నది. అదనముగా పనికి నియమించబడెను 80 వేల మందిలోను అభివృద్ధి 10 వేల మందిని విక్రయించుచు, వారంబర్లందు బొగ్గుగనులందే ప్రవేశపెట్టెదరనుచున్నారు. ఇదియే పరిస్థితులు యభివృద్ధి గాంచుచున్నవనుటకు కారణము. కష్టపరిస్థితులందున్న బొగ్గు ప్రదేశములందు సహాయమును జేయుచున్నారు. బొగ్గుగనుల పరివారాడ సహాయము నిమిత్తము ప్రజలు తినుతటతామే సామ్యు నిచ్చుచున్నారు. మొత్తము 650000 పౌణులను. కామస్సు పథి వారికివరకే 150000 పౌణులను మంజూరు జేసిరి.

యువరాజు సంచారము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దగ్గి, ఫిబ్ర 7:—యువరాజు తన వారంబర్లందు, దరహం బొగ్గుగనుల సంచారమునుగూర్చి తన యభిప్రాయములను బాల్మికుగారికి మాట్లాడుచు దలిసిరి.

ఆపనుపరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దగ్గి, ఫిబ్ర 7:—నిన్న మూడు రాయలవిమానములు కాలూలునుండి 87 గురుని పెనుపాడుకు గొంపోయెను. ఇందులో 9 గురు పెరిషియనులు, అయిదుగురు కుడుమస్త్రీలు, స్త్రీలుగూడ గలరు.

ఈజిప్టు అస్సాను ఆనకట్ట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దగ్గి, ఫిబ్ర 7:—మధ్య ఈజిప్టులోయన్న అస్సాను ఆనకట్టను 28 అడుగుల ఎత్తుకు పెంచుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. ఇదివరకు 120 అడుగుల ఎత్తునది. 1902 లో ఇది పూర్తియైనది. 28 అడుగుల ఎత్తుకు పెంచుటకు 8800,000 పౌణులను. దీనివలన ప్రతిపంట హెచ్చునది.

ఇంగ్లండు బ్యాంకురేటును నూటికి 4½ నుండి 5½ కు హెచ్చించిరి.

రాయలు కార్మిక కమిషను

“కమిషను నిర్ణయము”—నకలత్వాలాగారు

(బీము నర్సిసు)

లండన్, ఫిబ్ర 8:—విట్టి కమిషను విషయమై ఎవరికిని జట్టులేదని. ఎవరును అవిషయమై తలచుటలేదు లేదని. ఆందోళన పూర్తిగా ఉపేక్షను జూపుచున్నారనుచున్నారు. స్వతంత్ర కార్మిక పక్షమువారు సంపూర్ణముగా ఈ కమిషనును నిర్లక్ష్యము జేయుచున్నది.

జార్జి ల్యాంకెస్టర్, కర్నూలు ఇన్స్టిట్యూట్ ఫెన్సురు (కాక్స్ పర్సెలుగార్లతో) ప్రస్తావించగా విట్టిగారిని అధ్యక్షులుగ నియమించుట బాగున్నదనియు, క్లిష్టమైనదిగా ముందరి జేయుట కే ప్రయత్నించుననియు నుడిచిరి. అంతకుండు ఎక్కువగా ఏమియు జెప్పనిరాకరించిరి. విచారణ మరుతులు, కమిషనుల పేర్లు దలిసినగాని ఇంతకుండు ఎక్కువ జెప్పలేమనిరి. అనుభవముగల (పేడ్ యూనియన్)లను ఇంగ్లండు నుండి ఈ కమిషనుకు నియమించుటలను నిశ్చయించుకొనిరి.

విట్టి కమిషను నిర్ణయము

అది సకలత్వాలాగా రిసిరి. ముఖ్యము అధికారమునకు భారత కార్మికులపై ఇంపీరియలిజము, పెట్టుబడి దాడులకు మరలించుటలను నిర్ణయించుచున్నది. ఆత్మగౌరవముగల భారత కార్మికసంఘములన్నియు ఈకమిషనుతో ఎట్టిసంబంధమును జెప్పుకొనరాదనిరి.

భారత కార్మిక నాయకులే గోరికి

ఈ కార్మికకమిషను గావలెనని భారతకార్మిక నాయకులే గోరికనుచున్నారు (ఫీ (పెన్ లండన్) విలేజిరి చెబుతున్నాడు.

కమిషనుసభ్యులు చాలమంది ఇండియానుండియే నియమించబడుదురు. స్వరాజ్యవాదులు, కమ్యూనిస్టులను ఎంతమాత్రము జేర్చుకొనకు. ఇండియాలో ప్రస్తుతము ఆందోళన, జిక్కి, జోషీ, గిరి, కర్క, శివరావుకార్ల నెమ్మకొనెదరనుచున్నారు.

యజమానుల (పరినిధు లెవో) ఇంతవరకు లేలేదు. ఈవిషయమై భారత యూనియనులకు సమానముగానే ప్రాతినిధ్యమునుండని. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఎక్కువ కార్మికులను నియమించువాడునుచే కమిషను వనిలో రాచకీయమైతిరి ఎట్లుండునో తెలియదు.

కార్మికుల జీవితప్రమాణమును హెచ్చుజేసిన (బ్రిటను) లోను, జపానులోను పోటీ సమయము భారత పరిశ్రమలకు నష్టముని కొందరు భారతీయుల యభిప్రాయము. అందుచే భారతపరిశ్రమలకు సంరక్షణమును గలగజేయవలెననుచున్నారు.

మరికొందరు భారతీయులు కార్మికుల జీవితప్రమాణమును అభివృద్ధిజేసిన సర్వవిధముల లాభమునుచున్నారు. దీనివలన ఇండియాను బ్రిటిష్ పెట్టుబడి రాకండ తగ్గిపోవును. బ్రిటిష్ పెట్టుబడి నచ్చుచుండుటచే కార్మికులను చాకగ నియమించుచున్నారు. ఇప్పుడు కార్మికుల యభివృద్ధికొలత కాపాడవలెనని కొందరిని (పరినిధులను) నియమించుటయే, మరొకటియో జరుగను. ఇప్పుడు పరిపాలకవిషయములను రాష్ట్రీయకేంద్రకాళులకింద విభజింపనున్నారు. దానివలన కేంద్రపరిపాలన బలము హెచ్చును కాన కార్మికుల జీవితప్రమాణము కొనకత్తి హెచ్చుచేయుట ఎక్కువ అవసరము.

వింటర్నుగారి వ్రేలు

విషపూరితమగుట

పార్లమెంటుకు బోలేకున్నారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఫిబ్ర 8:—వింటర్నుగారి వ్రేలు విషపూరితమగుటచే ఆతడు పార్లమెంటుకు బోలేదు. కాని తలుపు అట్టి ప్రమాదకరముని నుండులేకున్నను విశ్రాంతి గైకొని ఇంట్లోనే యుండుట మంచిదని వైద్యులు చెబుతున్నారు. వచ్చేవారము పార్లమెంటుకువచ్చి నిర్ణయమునాలో పాల్గొనెదరట.

జర్మనులు, కెల్లాగు ఒడంబడికను ప్రసవరచుట

లెర్నె, ఫిబ్ర 7:—కెల్లాగు ఒడంబడికను జర్మనీ ద్వారా పరచినది. రివిస్టానులో 287 అనుకూలము, 127 ప్రతిపూటుగా నుండిరి. ఈసభ్యులలో కమ్యూనిస్టులు బలమైన బాంబునుజేసి యాదనములను బహిష్కరించుచుండిరి. ధైర్యకావలెను సభ్యులు కొందరి బాంబును వట్టుకొనగా ఆబంబును ప్రాయమును బాంబు అయినది.

పెరిషియాలో బానిసవర్తకము రద్దుజేయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఫిబ్ర 8:—పెరిషియాలో బానిసవర్తకమును నిషేధించుట పెరిషియా పార్లమెంటువారు తీర్మానము జారీచేసిరి. పెరిషియాలో ప్రవేశించు బానిసలను స్వేచ్ఛా కడలగ నెంచెనది. వారికెట్టి నిర్బంధముండదు.

యువరాజు బొగ్గుగనుల

సంచారకనివేదికము

ప్రకటించబడును

(బీము నర్సిసు)

లండన్, ఫిబ్ర 7:—యువరాజుగారి బొగ్గుగనులసంచారకనివేదిక సిద్ధముగా నున్నను బానిస ప్రకటించకు. ఆయా కాకిలకు ఆయ్యది పంపబడెనుగాని వారి కక్షి రుచింపలేదు. యువరాజుగారి సంచారము సావలీను భావములను చెబుతున్నదనియు బానిసలను ఎన్నికలలో ఒకపక్షమునకే లాభముగ నుండుననియు ననుచున్నారు. కస్టర్యేటివుల కిది కంటకముగా నున్నది. రాజోవు ఎన్నికలలో తమకు నష్టముగ నుండునని భయపడుచున్నారు.

బెర్నార్డుపాగారు

(బీము నర్సిసు)

లండన్, ఫిబ్ర 7:—బెర్నార్డుపాగారిని గౌరవించుటకు ఐరిష్ బాటీయ విశ్వవిద్యాలయమువారు ఆహ్వానింపగా, తన కట్టి ఆహ్వానము తెన్ని యొకతరులనుండి గూడ వచ్చినవియు, కాని విశ్వవిద్యాలయమువలన తనకర్పిత దేదీయు లేదనియు విశ్వవిద్యాలయమువారు తన కేమైన నియమని యొప్పుదని తెలచిరేని నిశ్చయముగా బానిస తాను తియ్యి స్నాదనని ప్రస్తుతము నిచ్చెను.

బొంబయి హత్యలు

డెయిలీ మెయిలు విషపువాతలు

(బీము నర్సిసు)

లండన్, ఫిబ్ర 7:—బొంబయిలో మనుష్యుల నెత్తుకబోవుచున్నారనుభయముతో జరుగుచున్న దొంగిల యవ్వను విషయములనుండి నెత్తుకమిషనులను గురిపాతమును జేర్చుకొనవలెననియున్నదని డెయిలీ మెయిలు ప్రకటించుచున్నది.

స్వరాజ్యవాదలకు తమ విధానములను సాగించుకొనుట కధికారము నిచ్చిరేని (బ్రిటిష్) దినుసులుపై ఆపారముగ నున్న యిదిచి (బ్రిటిష్) నాకావ్యాపారము భారతసముద్రతీరమును లేకుండ జేతురు. అందుచే బొంబయి హత్యలను ఊతగ గొని భారతదేశమున కుద్రము రాకుండ (బ్రిటన్) నాకాదేశము ఒకవంక గాపాడుచుండగనే భారతీయులు (బ్రిటిష్) పరిశ్రమలను, నాకావ్యాపారమును మట్టించి భంగమును గలగజేయ నున్నట్లు (బ్రిటన్) విన్నవ యుండదని స్వరాజ్యవాదులకు డెయిలీ మెయిలు కాలము అనన్న మైనదని డెయిలీ మెయిలు ప్రాయముచున్నది.

ఇదివరలో లండన్ మార్కెటులో ఇండియా ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీబ్రతములపట్ల జూపుచున్న ప్రత్యేక సౌకర్యములను తీసివేయరాదా యని యడుగుచున్నది.

పికింగులో ప్రకటించబడుచున్న ప్రతికూల బాటీయ పత్రికలకు పోషులు సగుపాయము చున్ననువాటిని చీకాప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి.

హేగు అంతర్జాతీయ శాస్త్రాధిగ్రహణలో యున్న పేడ్ స్టేటస్ను జేర్చుకొనుటకు మరల ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

మార్షలు ఫాకు నేనానికి ప్రమాదము తప్పినదనుచున్నారు.

అమెరికను ప్రతినిధి సభవారు ప్రాయజకట్టిలు శామెడించిరి.

యువరాజు ఇకమిదట బొగ్గుగనులకు బోలెబోలెకొనలేదు.

సాంబమూర్తిగారిపై చార్జీలు మూడు నెక్లనుల ననుసరించి నేరములు

జామినీయ నిరాకరించుట

బందరులో 18 తేదీన విచారణ

బెజవాడ, ఫిబ్రవరి 7:— శ్రీ బులుగు సాంబమూర్తిగారిని నేడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారి యెదుట హాజరవేసి కలకత్తా, కాకినాడ, మదరాసు నగరములలో ద్వైతము పురిగొల్పు అపరాధములకు తీర్మానములు 124 ఎ, 158 ఎ, 158 నెక్లనుల ననుసరించి తీర్మానములు 108 నెక్లనుల ననుసరించి పూచీకత్తు నీయవలసి యుండునని తెలిపిరి. సాక్షులను నిర్దమగ లేదని మేజిస్ట్రేటుగారు తెలిపిరి.

సాంబమూర్తిగారు జామినీయ నిరాకరించినందున అందీ కృతు గావించి తూటాదులను మచిలీపట్నం కు బయలుదేరుతున్నారని అచట అరెస్టు గావించబడి పోలీసు కాలనీలో యిచ్చటికి తెచ్చి కుబ్జులలో నుంచబడిరి.

మచిలీపట్నం నలుకెయిలులో

మచిలీపట్నం, ఫిబ్రవరి 7:— శ్రీ బులుగు సాంబమూర్తిగారు బెజవాడలో అరెస్టు గావించబడి పోలీసు కాలనీలో యిచ్చటికి తెచ్చి కుబ్జులలో నుంచబడిరి.

(నవ్వీయవిలేఖరి)

అరెస్టు వివరములు

బెజవాడ, ఫిబ్రవరి 7:— అంద్ర నాయక ప్రమాణములు, కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులగు బులుగు సాంబమూర్తిగారు నిన్నరాత్రి సత్తులపాడు లొంగుతున్నప్పుడు కాకినాడ పోలీసులకు నేడు నడుచుకొని గంటలకు సాంబమూర్తిగారు భార్యయూ, రైల్వేస్టేషనుకు బోయిరి. ప్లాటు ఫారమునకు బోగనే పోలీసు పర్యటించి ఇన్ స్పెక్టరు వారిచేతకుచ్చి అరెస్టు చేసి తీసివెళ్ళిరి.

“మీవద్ద కారంబుగలదా?” యని సాంబమూర్తిగారు రదిగిరి.

“అట్టిదేమియు లేదు” అని ఇన్ స్పెక్టరు చెప్పెను.

“అయితే, యెవరిచేతను ననుసరించి అరెస్టుచేయబడ్డారు” అని సాంబమూర్తిగారు రదిగిరి.

“పోలీసు మాత్రమే అరెస్టు చేసినట్లు ననుసరించి”

“అరెస్టున ప్రామాణికముగ నున్నదా” అని సాంబమూర్తిగారు ప్రశ్నించిరి.

“లేవు మాజివాణ్ణి ఉత్తరపుల ప్రకారము అరెస్టుచేయబడ్డారు”

సాంబమూర్తిగారు “నరే మీరావైతమునకుచ్చి కట్టు చేయవచ్చును” అని చెప్పి పోలీసు అధికారి నెట్ల నడచిరి. సాంబమూర్తిగారి భార్య సామానుదేసికొని బెజవాడకు వెళ్ళుచు తమ బంధువుల గృహమున కరిగెను. పర్యటించి ఇన్ స్పెక్టరు సాంబమూర్తిగారిని పోలీసు డిప్యూటీ మాత్రమే అరెస్టుచేసి గొంపోయెను. డిప్యూటీ మాత్రమే అరెస్టుచేసి సాంబమూర్తిగారికి తూటాదేశము. కాని సాంబమూర్తిగారు పిల్లల తూటాదుల కారణమున కుర్చీనియొడగ ఇన్ స్పెక్టరు తొనికరిగి కొంతసేపటికి తిరిగివచ్చి బులుగు పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొని కర్మ నుత్తరవై నడచి చెప్పి అట్లు చేసెను.

బులుగు పోలీసు స్టేషనునందు సాంబమూర్తిగారిని పరీక్ష చేసినపిదప వారు స్నానముచేసిరి. సోదా చూచుచు 108 నెక్లనుల ననుసరించి వారిని అరెస్టు చేసితిమని పోలీసువారు తెలిపిరి. పిమ్మట సాంబమూర్తిగారిని పోలీసు డిప్టీ మాత్రమే అరెస్టుచేసి తిరిగి తీసికొనిపోయిరి. అరగంట గడచినపిదప పర్యటించి ఇన్ స్పెక్టరు గారింటికి గొంపోయిరి.

ఈలోగా సాంబమూర్తిగారి అరెస్టువార్త పురమంతయు కార్మికులవలె వ్యాపించెను. అన్ని ప్రాంతములనుండియు తొలకలకి ప్రజలు అంద్రనాయకుని దర్శనార్థము బాధలుదీర్చి గుంపులుగుంపులుగ వచ్చిరి. దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుకుటుంబమునకు, రాష్ట్రకాంగ్రెసు కార్యదర్శి నగరకాంగ్రెసు కార్యదర్శి నోరి వెంకటేశ్వరుగారును, వార్తాపత్రిక విలేఖరులును, పరిశ్రమియును, పురపెద్దలును పలువురువచ్చిరి. ఉదయం 9-30 గ. సాంబమూర్తిగారి నచట నే యుంచిరి. పిమ్మట పోలీసు కుబ్జుల నకు గొంపోయిరి. అక్కడ భోజనము జరిగెను. మధ్యాహ్నము 2-30 గ. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు అంగరంగు గొంపోయి, అరగంటనేపు విధిలోనే తూటాదులనుదొంగిరి. బంగారాయందు లోన అరగంట జరిగినపిమ్మట 3-30 గ. సాంబమూర్తిగారు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట హాజరవరచిరి. పోలీసువారికి సమయం ఉత్తరపులు లేనందున అంద్ర జలశ్రమియనన, బంగారాయనికి ప్రతికారలే భయపడకుండుటల నెక్లనులను రినియేర్ చేసెను.

నేరములు

జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు సాంబమూర్తిగారి నేర విధిచి వారిపై నాగేశ్వరరావుకుటుంబమునకు యిచ్చబడిరి:—

“1929 సం. జనవరి మాసమునందు మూడు కలకత్తా కాకినాడ పురములందును, తదితర ప్రదేశములందును, రాజకార్యకరములనుండియు, ద్వైతపురికమైనట్టియు, ఉపన్యాసములొసంగినట్లు నాకు తెలియవచ్చెను. అవి పినలుగోడు 124 ఎ, 158 ఎ, 158, నెక్లనుల క్రింద తీర్మానములయొక్కవి. అందుచే 108 నెక్లను క్రిందపత్తన రైతుల పూచీకత్తు నీయవలసియుండును. తగు సాక్షులను నిర్దమగ లేదు. ఈ 1000 లకు యితరుల జామినీయ నిరాకరించినట్టి విషయమునకు విడుదలము. జామినీయరా? ” అని మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రశ్నించిరి.

సాంబమూర్తిగారు:— “లేదు”

సాంబమూర్తిగారిని రిమాండుతోనుండుటకు నమోదావారంబులకై దర్శనలేకపోవుటచే కలుగునప్పటికి తెప్పించి, అది చేరినపిదప ఉత్తరవైపున, నిర్బంధమునందుంచి 18 తేదీన బందరులో విచారించుటకు నిశ్చయించిరి.

కాంగ్రెసు కార్యదర్శి బులుగు నేని యుండి సాంబమూర్తిగారు బయటకు రాగానే పుష్కలములను తీసి జయజయ ధ్యానములు గావించిరి. సాంబమూర్తిగారిని ప్రత్యేకముగ నొక కారణం బందరు గొంపోయిరి.

బహిరంగ సభ

దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుకుటుంబమునకు అర్హతరహ గాంధీ పాఠశాల నేడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు బహిరంగసభ జరిగెను. సభాప్రదేశమునకు ప్రేక్షకులతో కిక్కిరిసియుండెను. అన్ని తరుచులవారును అన్ని తరుచుల వారు అందు పాల్గొనిరి. శ్రీ గోవిందాచారిగారు (విలూకు) దండు నారాయణరాజుగారు, విశ్వేశ్వర దాసుగారు (గంబాను) వచ్చిరి. సభ్యులారాయనగారు మున్నగు ప్రమాణము ఉత్తర సింధి— అధ్యక్షులు సభా కార్యక్రమమును ప్రారంభించుచు భారత స్వాతంత్ర్య సంగ్రామము 1920 జనవరి మాసమునందు యు ప్రారంభించబడునని గాంధీగారును పరిజలము భావించుచుండగ పరిభ్రష్టమువారు యిప్పుడే ప్రారంభించిరి నడిచిరి. భారత స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ ప్రారంభము నుండియు సాంబమూర్తిగారు నిర్వహించుచున్న తమల నుగ్గడించి వారి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రశంసించిరి. ఆంధ్రులలోకల భారత స్వాతంత్ర్యము కొరకు అత్యధికముగా త్యాగమొనర్చిన వారలలో సాంబమూర్తిగారు గ్రంగులు. అట్టివారే మున్నగుచు చెరసాల కరుగుట వారి కెంతయు గౌరవప్రదమనిరి.

విశ్వేశ్వరదాసు, గోవిందాచారి, వచ్చిరి. సభ్యులారాయన, నారాయణరాజు, మ. బాల కుబ్జులగు ప్రదానో విందరాజులగారును మున్నగువారు హాజరయిరి. ఎ.క. వి. రంగాచారిగారు సాంబమూర్తిగారిని పరీక్షించుచు జరిగిరి.

తీర్మానము:— అంద్ర దేశమునందు నాయకాంగ్రెసు జ్యోతిలో నోరును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమ ప్రారంభమునకు సాంబమూర్తిగారి అసమాన దేశభిమానమును త్యాగబుద్ధిని కొని యాదుచు ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధ విధానమును తీవ్రముగ యావధివారు ఖండించుచున్నారు” ఉత్తరార్థము సభలో అంగీకరించబడెను. (ప్ర. వెను.)

* * *

ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారి యభిప్రాయము

తమిళాడులో నిర్బంధవిధానము ప్రారంభించిన పిదప అంద్రనాయకులగు బులుగు సాంబమూర్తిగారిని నిర్బంధించుట చాలముఖ్యమైనది. దీనివలన నొక గుణపాతమును నేర్చుకొనవలెనని నేజీమయ నాదేశీయులకు చెప్పవలసివచ్చెను. నిజముగ స్వరాజ్యమున కొరక కాంగ్రెసు వారందరను వికమత్వముతో స్వరాజ్య పోరాటమును జరుపుచుండవలెననియు, నిర్బంధవిధానమునకు భీతికొందకుండవలెననియు నేడు చెప్పవలసివచ్చెను. ఈ నిర్బంధవిధానమువలనను, దీర్ఘకాలమునందు రాజకీయవిధి గారి యపరాధములను వలనను నెహ్రూనిజాతిక తృణీకరించబడెనని స్పష్టమగుచున్నది. స్వరాజ్యము కొరకు అన్ని పక్షముల వారు ను పోరాడుట వారి కర్తవ్యమైయున్నది. ఒకసారి భారత కావనసభచే నిరుదు తృణీకరించబడిన ప్రజాసత్తా చట్టమును ప్రభుత్వమువారు తిరిగి పథలో ప్రవేశింపబడుట ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధ విధానమున కనుగుణముగనే యున్నది. ఇకమిదట కాంగ్రెసు వారు అధినేతన స్వాతంత్ర్యప్రచారమును కట్టిపెట్టెదరని నేను విశ్వసించుచున్నాను. నైపుణ్యమును బహిష్కరణమును జయప్రదముగ నెరవేర్చుట మనకు ప్రధానకర్తవ్యము.

నేను సాంబమూర్తిగారు నిర్బంధించబడినందులకు వారి సభించించుచున్నాను. వీరి నిర్బంధమువలన తమిళ, అంద్ర

మద్రాసువార్తలు

మద్రాసు కార్మికుల నేరము:— 15.8.29 తేదీన మద్రాసు కార్మికుల నేరమును కార్మికుల అసెంబ్లీయందును ప్రభుత్వమువారు విత్తుపక్షములకు తయారుచేసి ప్రచురించి వానిని కార్మికుల నేరమువారి విమర్శకు బంపిరి. కార్మికుల నేరమువారు వానినిగూర్చి యొచ్చించి కొన్ని రిమాండులను గావించిరి. వాని ననుసరించి విత్తుపక్షములకు తయారుచేయబడెను. ఇట్లు పరిశీలించిన పదములను ప్రభుత్వమువారు ఖాతావరచిరి.

రాకపోకలు:— సి. ఆర్. కట్టాభిరామ, సి. ఆర్. నుండరంగార్లు సర్, సి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారి కమాండరు నిన్నరాత్రి మద్రాసు విడచి బొంబాయికిగిరి. అచటి నుండి వీర ఇంగ్లండును కేగెదరు. ఇందు మొదటివారు బారిస్టరు పరీక్షకును రెండవవారు ఐ. సి. ఎస్. పరీక్షకును ఇంగ్లండులో చదివెదరు.

దయారాంపహానిగారు నిన్నరాత్రి మద్రాసునుండి ఉదయమునకు కేగిరి.

జ్యోతిర్బాయి కన్యగారు మద్రాసు అప్పిక్యతాని వారణాసిభాగ్యతులను నేటియొడయవలసి మద్రాసు వచ్చిరి. ఆహ్వానపరమాధ్యక్షులు ఈమెకు స్వాగతమొసగిరి.

బెంగుళూరు మెయిలు హత్య:— సందర్భమున అరెస్టుకాబడి తిరుత్తి సబ్ జైలులో రిమాండుచేయబడుటకు అచటికొకవలసిన బాలరెడ్డరును తిరుత్తి సబ్ జైలు మేజిస్ట్రేటుచే రిమాండుచేయబడక అచటినుండి తిరిగి మద్రాసుకు దీసికొని రాబడిరి.

హత్యగావించబడిన స్త్రీయొక్క సోదరి, యగు నుండరమ్మలోతరపున ఎస్. వి. నెహ్రూగారు తిరుత్తి సబ్ జైలు మేజిస్ట్రేటుయొడుకు హాజరయి బెయిలుదరఖాస్తు గావించిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు బెయిలుదరఖాస్తును తేలికదినమున విచారించెదరు.

కాకినాడ పి ఆర్, కాలేజి

పూర్వపు విద్యార్థుల సంఘముయొక్క కార్మికుల సభ 2-3-29 వ తేదీన జరుగెను. కాలేజియొక్క పూర్వపు విద్యార్థులెల్లరును యీ విషయ పేర్కొనబడినవారికి 1 రూపాయ సంవత్సరమునా బంపి సభ్యులుగా చేర ప్రార్థించెను.

వి. సూర్యప్రకాశరావు, వై. వెంకటేశ్వరులు, కార్యదర్శులు.

నర్సాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

కలకత్తా దేశీయమహాసభ తీర్మానమునారమునా నర్సాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమును పునరుద్ధరించుటకును, గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములను స్థాపించుటకును, యితర కాంగ్రెసు తీర్మానములను అమలులోనికి తీసికొనవచ్చుటకు సాధనములను యొచ్చించుటకును కాంగ్రెసు అభిమానుల సమావేశము నర్సాపురంలో ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీన మధ్యాహ్నము 1 గంటకు చింతలపల్లివారి కొట్లపల్లె జరుపబడునగాన అభిమానులందరును దయచేసి సభా వ్యవహారమునందు పాల్గొని కార్యక్రమమును జరుకప్రార్థించెను.

పేరిచర్ల నుబ్బరాజు.

నెహ్రూనిజాతి తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు స్టోరులోను, బందరు కాంగ్రెసు ఆఫీసులోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావలసినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును.

వెల రు 1/- ఒకరూపాయి మాత్రం.

అవడి ఆరోగ్యశ్రమమునకు గోదానము

అక్రమముల యుగయుగములకు రెండు గోవులు గంటూరు జిల్లా కోటపట్నం ప్రజలనుండి యొకటియు, సింగిల తాలూకా బోర్డుసభ్యులగు శ్రీయంత పేరకా నుబ్బాపట్టాసాతీ నుండి యొకటియు, అక్రమమున తీరించుటకు కృతజ్ఞతను దలంపుచు డా॥ లక్ష్మీవతిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

రాష్ట్రములు ధైర్యోత్సాహముతో వుండెయ్యెను. స్వరాజ్య పోరాటమునకు మనమందరము సంసిద్ధులుగా కావలెను.

అహింసామార్గము నవలంబించి స్వాతంత్ర్యము కొరకు పోరాడు కాంగ్రెసువారికి నిర్బంధించవలెనని నాకు తెలియకున్నది. ఇట్టి ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానము మన స్వరాజ్యం దోళనమునకు సహకారియే యగును. (అ. వె.)

మోటారు నడపుటలో

మీరు ధనమును కూడా బెట్టుకొనగోరెదరా?

బహుశ మీరట్లు కోరుకొనెదరు. అందులకిదియే మార్గము. నేడే ఒకటిన్ను మీ వర్తకునివద్దనుండి కొనుడు. కేస్త్రాలు మీ ధనమునుకూడబెట్టును.

Wakefield Castrol Motor Oil

ఏలననగా మీరు కొనగలిగిన మోటారు నూనెలలో నిసి శ్రేష్ఠమైనది. ఇదిలో పరహితమైన విప్లవసీలు, ఎక్కువశక్తి, తక్కువబాగ్గునిచ్చును. అది ఉపయోగించుటవలన గలుగు తలుగు వప్లములేకుండనే మరమ్మత్తులకగు ధనమునుకూడబెట్టును. కేస్త్రాల చాలనేపు నిలిచి, సాధారణనూనెలకంటె బాగుగా లూబ్రికేటుచేయును. ఇదంతయు, ప్రపంచమునందలి మోటారువందెములు వేయునిపుణులచే రుజువుచేయబడినది. మరియు 250 మోటారు ఎగుమతిదారులు తాము ఉత్పత్తిచేయు కారుల కుపయోగించుటకు కేస్త్రాలునే సిఫార్సు చేయుచున్నారు.

అయినను సాధారణనూనెల ధరలకు కేస్త్రాలు ధరమించియుండలేదు. మీవర్తకుని యిప్పుడే కేస్త్రాలు కొరకడుగుము. అట్లు అడుగుటలో మీ యిజ నువలన ఏవిధమగు బాధలునుండక మోటారు నడపుటలో ధనమునుకూడ బెట్టుకొనినవారగుదురు.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డు అండ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

హిందూదేశ ప్రధాన కార్యాలయము

వేక్ ఫీల్డు హౌస్, 16 బాలర్డోర్డు

బొంబాయి.

ప్రాంతాలు:—కలకత్తా, ఢిల్లీ, కరాచీ, లాహోరు, మదరాసు, కొలంబో, రంగూన్ వనైరాలందు గలవు.

ఎమ్. యు. సి. టెన్నిసు పందెములు

నిన్నటి పందెములు

నిన్నటినను మదరాసు యునైటెడ్ క్లబ్బువారి యా జనాన్యమన జరిగిన టెన్నిసు పందెముల ఫలితము లీదిగవ నుదహరించబడినవి.

పురుషుల సింగిల్సు

ఎస్. కృష్ణమూర్తి క్వార్టెలులవారి నోడించిరి. 6-3; 6-8;

ఎమ్. ఏ. హంటర్గాడు, వి. వెంకటకారాయణ రావు వారి నోడించిరి. 6-4; 6-3;

మిక్సెడ్ డబుల్సు

కాప్తన్ సి. కె. లక్ష్మణం, శ్రీమతి కమలాగోపాల మీనాగార్లు శ్రీమతి వాడింగ్ పరి, సి. వి. చలంతిరావుగా డ్లనోడించిరి. 7-5; 6-3;

నేడు ఆడబడెడి పందెములు

మల్లెను కృష్ణమూర్తి వారివారు, కె. ఆర్. ప్రసాదు కుబ్రూర్గార్లు, సి. వి. చలంతిరావు, కె. రాజగోపాల మీనాగార్లు పురుషుల సింగిల్సులో వాడెదరు. మల్లెనపరి, కె. ఎన్. పరిగార్లు వుడ్ డిడ్డి పరిగారి డబుల్సులో వాడెదరు.

క్వార్టెలు ఆనుప్రాంగు పరిగార్లు, ఏ. యా. పి. యా. ర్నా తాంబుకు పరిగార్లుతో వాడెదరు.

భారత చిత్రకళా నైపుణ్యము

లండనులో ప్రశంసింపబడుట

కాతా ఆనంద మోహనశాస్త్రిగారి వరముల మన్నన (హ విలేజరి)

డాక్టరు కలెక్టుగారు లండను నుండి ఈ మధ్య విశ్రుల కొకరికి వ్రాసిన యుత్తరము ననుసరించి, ఆంగ్ల దేశమున భారత చిత్రకళపై సత్కృత అభిమానము చూపబడుచున్నదనియు, తాము ప్రత్యేకముగా భారతశిల్పులచే వ్రాయబడిన పటములను లండనునగరమున ప్రదర్శించగా అనేకములను చూచి ఆనందించినదియు తెలియుచున్నది.

ప్రదర్శనములోని పటము లన్నిటిలో అంద్రశిల్పులగు శ్రీ కాతా ఆనంద మోహనశాస్త్రిగారి గోపాల కృష్ణుని చిత్రము ననేకలచే ప్రశంసింపబడినదనియు, లండను ఇల్లస్ట్రేటెడు న్యూసు సంపాదకులు దానిని డాక్టరు కలెక్టుగారియొద్ద నుండి ఆరువుగా తీసికొని, రాబోవు క్రిష్టమును సంచికలో దానిని ప్రచురించుటకు సంకల్పించు కొన్నారనియు వినుట కంతయు సంతసించుచున్నాము.

ఈ పటములను గాంచుటకు ప్రత్యేకముగా వచ్చిన ఏకా గో వర్తికా విలేజుకుడు ఇట్టి ప్రదర్శనములవలననే భారతీయుల కీర్తివల్లులను అోకమంకటను చాటగలవని తన వర్తికకు వ్రాయుచున్నాడు.

డాక్టరు కలెక్టుగారు రీవలములను ఆమెరికాకు తీసి కొని వెళ్లియున్నాడు. అప్పటి నైతము ఆనేక వగరములతో ప్రదర్శించుదురని వినుచున్నాము.

ఏలూరు సమైక్య అంతరించుట

జనపనార మిల్లుపనివారాడను గోవిందాచారిగారు శాంతిపరచుట

మేస్త్రీ డిస్కంపుతో రాజీకుదురుట

దేశవాద, ఫిబ్రవరి 7:— శ్రీ ఆ. గోవిందాచారిగారు భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుని యత్నమువలన జనపనార మిల్లు పనిమే అంతరించెను. రాజీత్రకారము మేస్త్రీకి వని నుండి లొంగించి, స్త్రీలకు కట్ట కొక దమ్మిడికూలి అధికము చేయబడెను. వనివారాడ సంఘము ఆమోదములేరిది ఎవరిని సంసితముకుండుటకు యజమానులను, ఈ సంవత్సరములో పున వేతకాభివృద్ధికోరకుండుటకు వనివారాడను అంగీకరించిరి. వని వారాడను తిరిగి వనిలో చేరిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

బొంబాయిలో కొట్లాటలు

అల్లగులు కొట్టప్రాంతమునకుగూడ వ్యాపించుట

మొన్నటివరకు ప్రాంతముగానుండిన కొట్టప్రాంత మునకుగూడ నిన్న 7 వ తేదీ మధ్యాహ్నము కొట్లాటలు వ్యాపించినవి. అచట బోరాజులలో నొక బనియ తమమంబు కొని దారిని పోవుచుండగా యిద్దరు మహమ్మదీయుల మంతముగా నరసివెనిబడి కత్తులతో పొడిచిరి. ఆతడవలన ప్రాంతములకు వదిలెను. మహమ్మదీయులు విక్రీలి హెచ్చుగా కాపురమున్నదిం ప్రేలోగూడ మహమ్మదీయులు, బిటరిగా కనబడిన హిందువులను కొట్టిరి. అచట నొకడు చనిపోయెను. వెకటి రెండుకోబాలనందియును కొట్లాటకు మూలసానమైయున్న నలుబారునడ నిన్న 7 వ తేదీ మధ్యాహ్నము హిందువులకును మహమ్మదీయులకు చాల ప్రబలమగు కొట్లాటయే జరిగినది. సయినకులు వచ్చి తుపాకులను కాల్చినగాని కొట్లాటలు తగ్గలేదు. గుండు దెబ్బలను న చట నొక మహమ్మదీయుడు వెంటనే మృతినొందెను. కొంతమంది హిందువులకు మహమ్మదీయులకును గుండు దెబ్బలను గూడ గాయములు కలిగినవి. గాయములు తగిలినవారు క్రమముగా వైద్యశాలకు వచ్చుచున్నార. గల్లెలో గూడ కొట్లాటలు జరుగుచున్నవి.

కొట్లాటలు జరుగుచున్న ప్రాంతమునందలి కామాటి పురమున గూడ 7 వ తేదీ మధ్యాహ్నము గొప్ప పోరాటము జరిగినది. పోలీసువారు వచ్చి అల్లగుల నడచివేసిరి. కర్రలను కట్టుకొనియున్న 80 మంది మహమ్మదీయుల నడచి అరెస్టు చేసిరి. సైనికులు కాపురాయుధమున బొంబాయిలో నింకను గూండాలు (గడ్డేకారిలు) ఆధికారము చేలరెనుచున్న యున్నది.

7 వ తేదీని సాయంత్రము 4 గంటలవరకు జే. జే. వైద్యశాలకు వంపబడినవారిలో గుండు దెబ్బలు తగిలినవారు 20 మంది కలర. 7 వ తేదీ వుదయమునకు 88 మంది చనిపోయిరి. 200 మందికి గాయములు తగిలినవి. 6 వ తేదీని 7 మంది చనిపోయిరి. 70 మందికి గాయములు తగిలినవి.

బిండిబాద ప్రాంతమున హిందువులను కొట్టుటలో మహమ్మదీయులగూడ పాతాళుకు తోడ్పడిరి. ఇచట కాపురమున్నవారిలో మహమ్మదీయులే విక్రీలి హెచ్చుగానున్నారు. 6 వ తేదీ నిచట చాల కొట్లాటలు జరిగినవి. సయినకులు రెండు సార్లు గుంపులమీదనే తుపాకులను కాల్చిరిగాని నాలిలో కాదు.

6 వ తేదీని రైల్వేవర్కషాపులు మాత్రమే తెరువబడెను. విల్లులెరియును తెరువబడలేదు. 6 వ తేదీని పతాను ఒక మహమ్మదీయులను కలిసి కనబడిన హిందువుల కందరిని కొట్టుటచే ఆనాడు చనిపోయిన వారిలోను గాయములు తగిలిన వారిలోను హిందువులే ముఖ్యముగా కార్మికులే విక్రీలి హెచ్చుగా నుండిరి.

ఇప్పటివరకు 88 మంది హిందువులను 10 మంది పతాకులను 6 గురు మహమ్మదీయులను పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి.

6 వ తేదీ రాత్రి పోలీసువారి వార కీ యలక పక్ష పతాకులు చొరుచుకొని వచ్చిరి. పోలీసువారు వారిని కరిమివేసిరిగాని యిద్దరు కనిపేలికలకు గాయములు తగిలినవి. 3 వ తేదీ రాత్రి అన్నిచోట్లకు 80 పోరాటములు జరిగినవి.

6 వ తేదీని మరల విచారణ జరిగినది. హిందువుల తపములు మూడను పతానుల తపములు 15 ను, ప్రీస్టీగారి తపములు అదట నుంబుడెను. "విల్లుల ప్రాంతమున పమ్మెకట్టిన పని వాండ్లు జరిపిన సభలలో నొక సభలో నువ్వనీంపవపును దొరతనమువారి ప్రాత్యహావనల పతాకులు బిందలిడ్లు పెట్టుకొని పోవుచున్నార." అని యొక కార్మిక నాయకు డనుటలననే యీఅల్లగులు ప్రాంతమైన పని పోలీసువారు మరల విచారణలో తెలిసిరి. కార్మికు లీస్థిలో సభలు చేయరాదని దొరతనమువారు ప్రకటించులెనని విచారణ కర్తలు తమ తీర్పులో వ్రాసిరి.

ప్రీస్టీగారి అంత్యక్రియలు జరిగినవి. చాలమంది పోలీసు ఉద్యోగులను విల్లులును పోలీసులు కేవలతోగూడ వెల్లిరి. కేవలము ఖననము చేసినపిమ్మట నచట పోలీసువారు మహమ్మదీయులకు తుపాకులను కాల్చిరి.

నిన్న 7 వ తేదీని నాయకులు కొట్లాటలు జరిగిన ప్రాంతములకు వెల్లి ప్రజలకు బోధించిరి. పిమ్మట కార్మికులను హాలులో నాయకులు సభ జరిగినది. కొట్లాటలు మానవలెనని కోరుచు హిందూనాయకులు, మహమ్మదీయు నాయకులు కార్మిక నాయకులు చున్నగువారి సంతకములు గల కరపత్రములను విరివిగా నందికెట్టుచున్నారు.

వక్రీకల విమర్శ

సంగతిపందిర్పములను పరికించినచో కార్మిక నాయకులుగాని హిందూ మహమ్మదీయ నాయకులుగాని కుట్రబన్నిరచట కెట్టి ఆధారమును లేదని నేనునలు హెచ్చుపత్రిక వ్రాసినది.

ఇది యీతిగానే పరిగమించునను నూచులు వెనుకనే కనబడినను వుద్యోగులు చురుకుగా పనిచేయుతేరు దీనినిగూర్చి విచారణ చేయుటకొక అనధికారసంఘము చేర్చునవలెను అని మైన్ను ఆఫ్ ఆయండియా పత్రిక వ్రాసినది.

పతానులమీద పగడియకొనుటకు కార్మిక నాయకులే కార్మికులను ప్రాత్యహావనచిరిని కొన్ని పత్రికలు వ్రాసెను. విల్లులయజమానులను దొరతనమువారును కలిసి పతానులను ప్రాత్యహావనచిరిని కార్మిక నాయకులనిరి. (ప్రీ ప్రె.)

కార్మికులను హాలులో సభ

7 వ తేదీని కార్మికులను హాలులో బొంబాయి మేయరు జి. వి. దేశ్ముఖుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినసభకు చాలమంది వచ్చిరి. సర్ రైబాల్లు మైన్సు, మెల్లిపు ర్ కాస్టి జహంగీర్, మహమ్మదాల్, మోతాల్, ఎస్. టి. పెక్టర్, డి. జి. హార్మిమున, కే. నటరాజును, కే. ఎఫ్. నారాయణ గార్లు మున్నగువారు వచ్చిరి. వివిధసంఘముల ప్రతినిధులు సభలో నువ్వనీంచిరి. కాంతిని నెలకొల్పుటకు దేశ్ముఖుగారి అధ్యక్షత క్రింద నొక ప్రధాన సంఘము చేర్చునవలెనని, అన్ని పేజీలోను ఉపసంఘముల చేర్చునవలెనని, వివిధ వతసంఘములవారి సహాయములు లభయవలెనని, అన్ని పక్షముల నాయకులను కలిసి ఆయాప్రాంతములకు వెల్లి బోధించవలెనని, కరపత్రములను పంచిపెట్టవలెనని, గోడలకు పెద్ద నోటీసులు నలికించవలెనని అను తీర్మాన ముమోదించబడెను. కామాటిపురమున ప్రజలమగు కొట్లాట జరుగుచున్నదను వార్త అంతలోనే తెలియగా కే. ఎఫ్. నారాయణగారు చాలామంది మహమ్మదీయ నాయకులను వెంటనే సభకు విడచి అచటికి వెల్లిరి.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

7 వ తేదీ మధ్యాహ్నమువరకు 88 మంది చనిపోయిరి. 200 మందికి గాయములు తగిలినవి. నేడు అచటచట యిల్లర కొట్లాటలు జరుగుచున్నను మొత్తము మీద కాంతముగానే యున్నది. హిందూమహమ్మదీయ నాయకు లా ప్రాంతముల కేరీ ప్రజలకు బోధించుచున్నారు. బొంబాయిలో నేనలు పూర్తిగా నున్నవి. కాన ప్రజలకెట్టి భయములు కలుగదు. ప్రజలు కాంతముగా యెవరి పనులను వారు చేసుకొనవలెను. పిథులలో గుంపులమాడగూడదు. 6-వ తేదీవరకు మూకలకును పతానులకును మాత్రమే కొట్లాట జరుగుచుండెను. కాని 6-వ తేదీనిగూండాలు విస్తారముగా పిథులలో చేరిరి. వారు మర్దలను సరే తుకముగా కొట్టుకొనిరి. పోలీసువారి ఆజ్ఞ తను తిరస్కరించిరి. బెండిబాదలో నొక గుంపువారు మింటరి లాటిమీద రాట్టుకవ్విరి. అందువలన సైనికులు ఎనిమిదివారలు (రౌండు) పెడిరి. అటుపిమ్మట మైయొక గుంపువైనగూడ 10 వారలకు పెడిరి. గుండ్లదెబ్బలు తగిలినవారిని అరెస్టుచేద్దకాకుల గొనిపోయిరి అని ఉద్యోగులు ప్రకటించిరి.

7-వ తేదీ మధ్యాహ్నము బిండిబాదలోను నలుబారులలోనుగూడ తుపాకులు కాల్చుననివచ్చింది. బిండిబాదలో దాదాపుమగు కొట్లాటలు జరిగినవి. అచట ముగ్గురు హిందువులు మృతినొందిరి. వారిలో నొకడు పురానామఘ్నడమి తెలిసినదిగాని వేరింకను తెలియలేదు. అచట సైనికులు తుపాకులను కాల్చిరి. చనిపోయినవారిసంఖ్య యింకను సరిగా తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

నేడు 8 వ తేదీని గూడ యిల్లర కొట్లాటలు జరుగుచు నేయున్నవిగాని ఉత్తరభాగమున కాంతి యేర్పడినది. డి. బి. సి. వి. జి. వి. రైల్వేకంపెనీల వర్కషాపులను చాల విల్లులనుగూడ నేడు పనిచేయుచున్నది. 8 వ తేదీ ఉదయమునకు చనిపోయినవారిసంఖ్య 84. గాయములు తగిలినవారి సంఖ్య 882. పూనానుండి ఒక బ్రిటిషు పటాలమును డియోలాలినుండి రెండుకంపెనీలను బొంబాయికి వచ్చినవరి (కభుత్వోద్యోగులు నేడు ప్రకటించిరి. (ప్రీ ప్రె.)

7 వ తేదీ రాత్రిగూడ కొట్లాటలు జరుగుచున్న యింకదెనుగాని వెంటనే సైనిక శాసనము ప్రయోగింపబడునను వార్త ప్రబలటచే నందరకు పోలిపోయిరి. 7 వ తేదీని ప్రత్యేకము 82 మంది చనిపోయిరి. 120 మందికి గాయములు తగిలినవి. 7 వ తేదీని కలహాకారకులు మహమ్మదీయులే. కాని గాయములు తగిలినవారిలో హిందువులే విక్రీలి హెచ్చుగానున్నారు. బెండిబాదలో మహమ్మదీయులు ముఖ్యముగా బశ్యాతెగవారినే కొట్టుకొనిరి. యిండ్లను దుకాణములను దోచుకొనిరి. పతానులు కార్మికులనే ముఖ్యముగా కొట్టుచుండిరి. కాంతిని కలిగించుటకు నాయకులు ప్రయత్నించుచునే యున్నారు. కార్మికులను హాలులోను, యిండియను మర్చెంటుచేంబరులలోను కాంతిసభలు జరిగిని. (ప్రీ ప్రె.)

కేదరిన్

గంధకర్త:—కరణు రామస్వామి దొడరి రామత్రనాదగారు వ్రాసిన హిందీగంధమున కనుబాదము. కొక ప్రసిద్ధమగు ఒకకవిరచిత పరిత్రము. అందరకును చదువతగిన ముఖ్య లిలో వ్రాయబడినది. ఉన్నవ తక్కినారాయణదాశి అనుభావము: పీఠిక గలదు. ధర 0-4-0. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, మదరాసు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

కడచిన రెండవత్వరముల నం. 1-గా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు విషయమున జరిగినచున్న చర్చలను గమనించుచున్న వారెవరికి గత శాసనసభలోని తీర్మాన మార్గవ్యయమును గూర్చి, విమోచము: కుగాని ఎడ వివర్ణము. మహా పదునాడవత్వరముల నం. 2-లు, ఆంధ్రులు (ప్రత్యేకం వ్యవహారమును ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము కొంబున పల్లిన కృషి యంతయు గంగలో గలసిగది. నెల్లూరు, కర్నూలు, కడపములలవానులకు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమే విగుల సౌకర్యమై నుండియు, ఆంధ్రుల కెల్లరకు, ప్రత్యేకరాష్ట్రమును, ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును మహాపర్యాయ క్షముల మహాభిలాషతో ఉత్తరపుట్టాలం దంతురించిన ఆంధ్రోద్యమమునకు దోహదము పల్లిరి. ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము ననుగ్రహించిరి. కాని అనుగ్రహము జయలుపడినదెకమునపే ఉత్తరసర్కారులందలి మహా నీయులు "తననమాలిన డర్బము" కలదా అని కాబోలు తమకు సమావయనముండెడి రాజమహేంద్రవరమునకు కొందరకు, బెజవాడకు కొందరును అన్యవ్యయమునబట్టింప భగింధ ప్రయత్నములు పల్లిరి. ఇంతలో మనమూరకండు టుచితుకాదని అనంతపురమువారు నడుకొనిరి. తుదకు అన్యవ్యయ తుపసిరెలంపుగా ఆంధ్రమండలమున కొక మూలనుండెడి విశాఖకట్టలమునకు తిరిగించినది ఆలాగే తే మేము ఆంధ్రమూకలో నుండ మని చిత్తూరు దత్తమండలములవారు అజలబూని విడిచెడలచివార. ప్రభుత్వమువారు నిండామంచిని అన్నార. మా నెల్లూరి ప్రతినిధులమట్టుకు "మా నేన కలహా శాస్త్ర" అనుకన్నట్లు న్నది. ఆంధ్రరాష్ట్ర) మేకముగా నున్న పక్షమున కొంత స్వార్థ త్యాగముచేసి అయినా ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయం ప్రత్యేక రాష్ట్రమును సంపాదించుటయు క్షమ నిన్ని రాష్ట్రమును రెండు తునకలు చేసి నవ్వకు, నెల్లూరి వారికి, కర్నూరు దత్తమండలములతో కలసియుండుటయే మంచి దని కాబోటి అల్పజ్ఞులకు తోచుచున్నది. మండలములొని రాజకీయతత్వ లందరు యీ విషయమై చర్చించి తీర్మానించ ప్రార్థితులు.

పోలీకా పెంచలు రెడ్డి, కొటవల్లి నూడూర.

నవ యశావ్యస్ రిజిస్టరు 25 మాత్రలు సీసా రు 2-8-0. సీరె పోయిన కుక్క మును గట్టిపగములకు నుత్రవిన మెనది. మువలినమును, వపుంపకత్వమును తొలగించి, నవయోవ్యవహిస్తును. నరములకు బలము కలిగించి, సంస్థానముల మనభగించు నలుల కేరణును. మీపు త్రరములు రహస్యముగా నుంచెదము. కా మొ ప క ర టి చెడిన నరములను బాగుచేయుటకు ప్రెహార ముందు గ్యానంటిగా పనిచేయుటలో, ప్రసిద్ధిపొంది, వి. సి. చార్జీజే. సీసా 1 కు 1-0-0. ఆనందబావాజీ ఆశ్రమం, 4856 గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

మద్రాసు పందెములు 1928-29. రెండవ స్ప్రింగ్ మీటింగ్ 5813 శనివారం. 9-2-1929 తేది

సామలకారుణ్యే పోస్తు మదరాసు.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ ఫిబ్రవరి 8-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

వివరములు	మొదటి	రెండవ
కుసుమ తెనాలి 11 వ 42 కలవి 18 00	18 80	
నెల్లూరి 11 డిల్	18 80	19 80
ఫిల్లి 11 డిల్	16 80	17 80
కాగులు 8. 164 బస్తా 1-8	11 00	12 00
శుభ్రము 11	21 00	22 00

2. ధాన్యమువస్తువులు

కొంగులు బస్తా 1-8 ర 208	16 00	17 00
నెల్లూరి 11 డిల్	16 00	17 00
ఫిల్లి 11 డిల్	16 00	17 80
మినుములు 11 డిల్	15 80	17 80
ఉరివలు 11 ర 185	10 80	11 80

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రమునూనె కా 1-8	145 00	150 00
నెల్లూరి నూ 1-8	14 00	21 00
తేనె నెనగనూనె కా 1-8	47 00	48-0-0
తేనె నెనగనూనె కానుక కా 1-8 ర 110 మినుకనూనె 29		
అమడము కా 1-8	102 00	105 00

చిల్లరవస్తువులు

చాంతనూపు కా 1-8	101 00	108 00
మారనూపు 11	65 00	70 00
మిరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-8	88 00	70 00
దనియాలు 11 కా 1-8	60 00	67 00
గుంటూరుపొయ్యకట్టు నీలిమండ ములుగు 1-8 ర 40, 50		
బెల్లము కా 1-8	28 80	49 00
అపొచ్చక్కెర బస్తా 1-8	27 80	27 12 0
బిరకలము కా 1-8	85 00	70 00

4. ఉనుము

బట్టారక్క కా 1-8	82 00	84 00
చదరం	80 00	82 00
రవ్వలము	80 00	88 00

5. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహం యాజ్	8 20	
నెం 6 11 కట్టారి	5 80	
నెం 24 11 లాకి	6 00	
నెం 40 బామ్మరు 10 పా	11 80	
నెం 44 సాండా	6 10	
నెం 40 రాసి	10 80	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	4 12 8	

6. లోహములు

కండి 100 కలం 1-8	60 80	62 80
బంబారులు 1-8	21 00	21 20
సవరను 1-8		18 7 8
ఇత్తడి కా 1-8	248 00	246 00
రాసి కా 1-8	294 00	296 00

7. రంగులు

అతి మెల్ల స్వల్పములందు అతివరంబు సింహం	మొదటి	రెండవ
నీసా 1-8 గ్రీలు 200 8 ర 58 0 0		
11 నీలిరస 1 రం	1 10 6	
11 14 కరులు	1 10 0	
11 23 కరులు	1 9	
11 56 కరులు	1	
11 1 అందర	1	

కొంగులు బస్తా 1-8 ర 208	16 00	17 00
నెల్లూరి 11 డిల్	16 00	17 00
ఫిల్లి 11 డిల్	16 00	17 80
మినుములు 11 డిల్	15 80	17 80
ఉరివలు 11 ర 185	10 80	11 80

ఇది వరకు మా వద్ద బేరము చేసిన

5021

వారందరకు తప్పిపోయిన మాత్రమే గాక, 6 జేవరే అర్హులను పంపుటయే మానవ్యము. 6వ ప్రబల నిదర్శనము. మేలైన అసలు ప్రవర్తనగాను నగలు కావలసినవా రందరకు ఈ విధము నిలబడనకు దయచేయ గోరెదము లేక ఈ తరము ప్రాసిన వంతును.

పరిశ్రమకాల:-

జలగం ను బ్రహ్మణ్యం నాయుడు అందు కో, 1610

96, వరదాముత్తియప్ప వీధి, పుద్రాను; పోయం:- దై నాబజారురోడ్డు (పులల రోడ్డి ఎదుట) మృదాను

ది స్టార్ ఆఫ్ యిండియా అస్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

హెడ్డు ఆఫీసు:- 23 సెకండులైన బీచిరోడ్డు, మద్రాసు.

"ఉచితభీమా పద్ధతి"

1. ప్రీమియములు చెల్లించనక్కరలేదు.
2. డాక్టరు పరీక్షలేదు.
3. 55 సం॥ వయస్సుకలవారు కూడ, స్త్రీ పురుష భేదములేక, చేరవచ్చును.

ఈనవీనమైన పద్ధతి బీదలకును, సామాన్యమైన ఆదాయముకల వారికిని కడు అనుకూలమైనది కావలెను

జిల్లా ఆర్గనైజర్:- జీతము నెల 1 కి రు 85/- 10' సం॥ పిమ్మట బోనసు, రు 1000

యేజుట్టు:- " " 40 " " " 500

యితర వివరములకు క్రిందివారికి వ్రాయవలయును:- విశిషాటి రామమూర్తిగారు, ఆర్గనైజరుగూ నూపరింతుండెంటు, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

ఆఫీసులు:- నెల్లూరు, గుంటూరు, నర్సారావుపేట, చీరాల, గొల్లపల్లి, వగయిరా.

ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజిటు

5-2-29

సానిక ప్యవరిపాలకాళి

వి. కంకరరావు గారు నెల్లూరుజిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరుగను గవర్నరు సెంటు జార్జి క్వార్టర్స్ ఆఫ్ఫీసు నూపరింతు గను 1928 డిసెంబరు 1 వ తేదీనుండి 9 వ తేదీవరకు నియమించబడిరి.

ఎస్. నారాయణస్వామయ్యగారు కృష్ణా జిల్లా మెడికల్ కాలేజీ మిస్ట్రీ ప్రొఫెసరు గా 14-12-28 నుండి యొక మాసమువరకు నియమించబడిరి.

కోడుబోర్డుకు యాక్రిండ్రి పట్టులు ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిరి:- (1) బెన్ ప్లానింగు డైరెక్టరుగారు (2) ఎఫ్. జి. ల్యూకర్ గారు.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డుకు బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకోబడిరి.

రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డుకు మల్లాది సర్వేశ్వరాయణగారు నైను ప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకోబడిరి.

విద్యాకాళి

తెమ్మి విశ్వనాథశర్మగారు రాజమండ్రి గవర్నరు సెంటు జార్జి కాలేజీలో లెక్చరరుగా తమ తాత్కాలికాధ్యక్ష మానకు భంగమురాకుండ, అనంతపురం, దత్తవండులకు కాలేజీలో లెక్చరరుగా నియమించబడిరి.

పబ్లికేషన్లు

జి. వి. కు వ్య సా మ య్య రు గా రు నెల్లూరు డి వి జ ను యొక్క సం గం పబ్లికేషన్లు అసిస్టెంటు యంజనీరుగా మరల నియమించబడిరి.

నైర్దేశకాళి

ఎస్. నైర్దేశకాళియ్యగారు విశాఖపట్నం మెడికల్ కాలేజీ సర్జీ ప్రొఫెసరును అసిస్టెంటుగా నియమించబడిరి.

మరకాళి

రెవెన్యూ డివిజన్ క్రిచ్ బెన్ గారు మద్రాసు సెంటు జార్జి కెకడ్రీలు చర్చి నీయరు జాయింటు ఫాస్టరుగా నియమించబడిరి.

రెవెన్యూ రిస్ తేముగూరు మద్రాసు సెంటు జార్జి కెకెడి లు చర్చి జూనియరు జాయింటు ఫాస్టరుగా నియమించబడిరి.

రెవెన్యూ డివిజన్ మార్కుమ్యాకు లాంగ్ గూ స్పీకుగారు మద్రాసు సెంటు జార్జి సెంటు మేరీసు చర్చి ఫాస్టరుగా నియమించబడిరి.

క్రిండ్రివారికి ఆయా లేడిలలో నోనగబడియుండిన వివాహాలైనవి యందుములమున కొట్టివేయబడినవి.

రెవెన్యూ జోయల్ సాయర్ గారు (మద్రాసు జిల్లా కలెక్టరు) 8-8-1921

దేవరపల్లి రూరెకా గారు (కృష్ణా జిల్లాలో కెనాడియన్ బాప్టిస్టు మిషన్) 7-8-1922.

పూర్వ కాళి

మార్కు ప్రెస్ గారు కాకినాడ పోస్టాఫీసుగా నియమించబడిరి.

న్యాయకాళి

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు (జిల్లా రిజిస్ట్రార్) జిల్లా రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసరు సరిహద్దులలో ఆఫీసీయలు రిసీవరుగా నియమించబడిరి.

ఈ క్రిందివారు ఆయాస్థానములకు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటులుగా నియమించబడిరి.

దొమ్మెటి వీరం శెట్టిగారు-అమలాపురం (తూర్పుగోదావరి జిల్లా).

తడకలూరు గురవరాజు దేవరగారు, కటాను రసూలు ఖాను సాహెబు బహదూరు, గార్ల-కావలి (నెల్లూరు జిల్లా).

పవరతిరావు వెంకట జోగారావు పండులగారు-విశాఖ పట్నం తాలూకా జనాభాసభ్యుడు మోసాద్రిక్ సాహెబు బహదూరు, కింతాడ సమకేవాయ అసిరి, గడద వెంకటరామయ్య శెట్టి, ముప్పిడి వెంకటరావు నాయుడు, గార్ల-విశాఖపట్నం మునిసిపాలిటీ.

రిజిస్ట్రేషన్లు

ఏ. వెంకటసుబ్బారావుగారు అన్యరెస్సెన్ రిజిస్ట్రార్ గా జిల్లాకి నియమించబడిరి.

ఎం. నాజుద్దీన్ హుస్సేన్ సాహెబు బహదూరుగా అన్యరెస్సెన్ రిజిస్ట్రార్ గా గంబామకు నియమించబడిరి.

ఏ. తేదమాణిక్యంగారు అన్యరెస్సెన్ రిజిస్ట్రార్ గా పశ్చిమగోదావరికి నియమించబడిరి.

రెవెన్యూకాళి

ఏ. వెంకటేశ్వరరావుగారు తూర్పుగోదావరి జనరలు డిప్టీ కలెక్టరుగా నియమించబడిరి.

వి. వెంకటరమణయ్య నాయుడుగారు నెల్లూరు జనరలు డిప్టీ కలెక్టరుగా నియమించబడిరి.

రా. సా. ఆర్. నెల్లూరు అయ్యగారు కర్నూలు జనరలు డిప్టీ కలెక్టరుగా నియమించబడిరి.

పబ్లికేషన్లు

ఎం. సంజీవరావుగారు గుంటూరు డివిజన్ కంకరను అసిస్టెంటు యంజనీరుగా నియమించబడిరి.

జి. ఎల్. డబ్ల్యు ఓ. బ్రయాన్ గారు జాయింటు ఇన్ స్పెక్టరుగా వాలెరు ఫర్మలకు నియమించబడిరి.

పి. వెంకటరమణ రాజుగారు బెజవాడ ఫర్మల కృష్ణ పశ్చిమదివిజనకు, కృష్ణ తూర్పు దివిజనకును ఎగ్జిక్యూటివ్ యంజనీరుగా నియమించబడిరి.

జె. ఆర్. తురై సింగంగారు గవర్నరు సెంటు స్వామి రిజిస్ట్రార్ గా నియమించబడిరి.

ఎఫ్. సి. ఎల్. క్రిష్ణగారు బెజవాడ ఫర్మల గుంటూరు దివిజనకు ఎగ్జిక్యూటివ్ యంజనీరుగా నియమించబడిరి.

లోగులు పయముగ వచ్చిగాని, బాబుబాద్దాకాగాని
 లోగజేదాములను తెలుపుట చేసినచో లోగవృథావను
 ప్రస్తుతావలసిన మందు, భిక్షుకు, పన్నెకాలు బెడవుల
 పులిలముగ వ్రాసివేండువను. (పం ౩)
 దాక్షుడు (అ) పాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి బెడవాడ

1929

1929

అమృతాంజనముడిపోవారి

అందమైన రంగుల క్యాలెండరు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన
వేణుగోపాలు, రాధాకృష్ణ, మహాత్మాగాంధీ

ప్రతివర్ణచిత్రపటములు గలవి.

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0, 12-కి రూ 1-4-0, 100-కి రూ 9-12-0.

చిన్నపైజ

రాధాకృష్ణుడు, మహాత్మాగాంధీ, బాలసుబ్రహ్మణ్యం

క్యాలెండరు 1-కి 0-1-0, 12-కి రూ 0-8-0, 100-కి రూ 3-8-0.

ప్యాకింగు, పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

బొంబాయి - అమృతాంజనముడిపో - మదరాసు.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకంఠముక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములతో తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్ రూ 3-4-0 ల.

"భక్తప్రదీపిక" ఇందు సమస్తభక్తములు కుడిచేతి భక్తములుచేయు యూహాని ఆయుర్వేదధానములుగలవు.
ములం 1-కి రూ 500 కిమ్యుకుగల భక్తములుగలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్ రూ 2-0-0

2454-1828

రెడ్డి పో బ రు లు, రాయవరము. గోదావరి.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయుదములో "ఇండియాలో" నెల్లను
మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి
యితర రకములను ముట్టరు. 5143

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

సిటీ ప్రాగ్రెసివ్ ఫండ్ లిమిటెడ్

19 వలద అగ్రహారం, తిరువల్వేరకాపేట, తిరువల్వేరకాపేట, మద్రాసు

ఫీక్స్ డిపాజిట్: నెల 1 కి నూటికి రూ 0-10-0 వడ్డీవిన తీసుకొనబడును. వడ్డీ నెలకొకసారి చెల్లించబడును.

దీర్ఘ కాలమునకు చేయు డిపాజిట్లకు ప్రత్యేకపుచ్చు.

సేవింగ్స్ అకౌంట్: రూ 5 లో ఆరంభించుకొనవచ్చును 100 కి సంవత్సరమునకు రూ 6-4-0 వడ్డీ చెల్లించబడును.

అస్సెట్: నగల తొక్కుమీదను, నిరాధిమీదను యివ్వబడును.

కె.వి.

మొదలగుచేర్చుకొనబడును. ఎక్కువ పదుపాదములు యివ్వబడును.

కె.వి. అయ్యర్, నెల్లెటూరి.

అందమైన బాలిక లందరును

దీనినే ఉపయోగించుచున్నారు.

PEERLESS
ERASMIC
[The Dainty] SOAP

4661

AMRUTANJAN

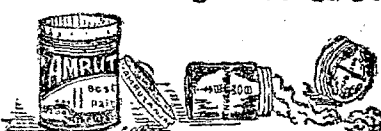
Price 1

4 2 4

BEST
Indian Pain Balm

Sold Every Where.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

MADRAS & BOMBAY.

కొత్తగా కనిపెట్టిన జర్మనీ గవేరియా క్యాలిఫర్నియా.

భయంకరమయిన నె గ రో గ మ ల ను క్రమం
ముఖో అంతరింప జేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంత కాలము

నుండి కాపురమున్న రోగముయినను 9 బ్యూబులతో ఆరోగ్య
వెంటులుగా జేసి యెక్కువబలము గలిగించి రక్తమును శుభ్రపరచును.

మూత్రసాగమునుండి వెలువడు ప్రసము నిలిపివేయును. మంట
తగ్గిపోవును. స్త్రీలకు గర్భముచేడి తెలుపు విస్తారముగా పడుట

మూత్రసంబంధమును యితర జాడ్యములుగాని. బర్మా గవేరియా
అనుభవించలేని నెగరోగములు మాయమగుచున్నవి. సంజేహిం

చువారారోగ్యవంతులు కాలేరు. విస్తారసాగడ్డ లనవసరము.
80 క్యాలిఫర్నియా ఆవరియందు 49

పెట్టె రూ. 2-8-0, 8 పెట్టెలు రూ. 6-12-0

Dr. A. S. MURTY COY.

Chicacole City, Ganjam Dt

మాన సొల్లా సిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

మలకులభము! (ప్రాణుభర్తల ప్రత్యేకము) గుణముగలము!

కేరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైతృకాళం
కీమాత్రలం దివ్యావృతము. ఆతేర్లము, అరుచి, ఆపులింకలు,

అగ్ని మాండ్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, కిరణులు,

ప్రభుత్వములు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను
చోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు జెచ్చును.

ఈమాత్రలు దేహవాతనొప్పలను వెంటనేమాయును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల వైద్యుల

మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరుణామా: (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పొన్న నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

విన్నవము

మీకు క్రమమైన ఆయుర్వేదోపద్యములు కావలసిన
యెడల వెంటనే ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయండి. మీకేర

జాడ్యమును గూర్చి ఏపలచోకావలసినను, మాకు వ్రాస్తే, కష్ట
బోషధమును నిర్ణయించి పంపగలము. ఒకసారి మాతో కరి

చయము మీకే తృప్తికొచ్చును. శేటలాగు ఉచితము.
ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా). 1

బాలసుధ (రిజిస్టర్)

మద్రాసు, వరంగల్, బెజవాడ, మొదలగు పట్టణముల
యందులి భర్తవైద్యశాలయందు నుచూరు 10 వేలమంది చంటి

బిడ్డలకు వాడబడి ఆమోఘములైన గుణముల నిచ్చియున్నది.
చంటిబిడ్డలకు దివ్యావృతము. సీసా 1 కి రూ 1-0-0 185-2

డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి బెజవాడ